

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK

Perkara Utama

Apa yang diaudit? • Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak, juga membuat analisis terhadap kedudukan kewangan Kerajaan Negeri.

- Analisis Audit merangkumi perkara mengenai trend dan kedudukan kewangan, wang tunai, pelaburan, hasil, perbelanjaan mengurus, amanah, pinjaman dan hutang Kerajaan Negeri.

Mengapa ia penting untuk diaudit? • Analisis yang dijalankan bertujuan untuk menilai tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri Perak secara keseluruhannya pada akhir tahun 2022, di samping dapat membantu Kerajaan Negeri memperkukuh prestasi kewangannya pada tahun akan datang.

Apa yang ditemui Audit? • Analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri adalah kukuh. Baki terkumpul Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2022 adalah berjumlah RM1.322 bilion, iaitu menurun sejumlah RM9.37 juta berbanding RM1.332 bilion pada akhir tahun 2021.

- Pelaburan Am kekal pada RM916.37 juta seperti tahun 2021.
- Akaun Hasil Disatukan menunjukkan peningkatan sejumlah RM29.62 juta menjadi RM562.61 juta berbanding RM532.99 juta pada tahun 2021.
- Kutipan hasil meningkat sejumlah RM95.28 juta (9.5%) menjadi RM1.094 bilion berbanding RM0.998 bilion pada tahun 2021.
- Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri pada keseluruhannya meningkat sejumlah RM59.07 juta (5.9%) iaitu daripada RM1.005 bilion pada tahun 2021 kepada RM1.064 bilion pada tahun 2022.

- Prestasi perbelanjaan dan pelaksanaan projek pembangunan Kerajaan Negeri di bawah Rancangan Pembangunan Perak (RPP) bagi tahun 2022 adalah baik, iaitu sejumlah RM267.32 juta (92.4%) telah dibelanjakan berbanding RM289.26 juta peruntukan yang diluluskan. Sebanyak 1,352 projek/program telah dirancang yang mana 1,326 (98.1%) projek/program telah disiapkan sepenuhnya, 18 (1.3%) projek/program sedang dilaksanakan dan lapan (0.6%) projek/program masih belum dimulakan.
- Baki Pinjaman Boleh Dituntut meningkat sejumlah RM1.18 juta (0.6%) daripada RM185.05 juta pada tahun 2021 kepada RM186.23 juta pada tahun 2022. Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Boleh Dituntut meningkat sejumlah RM6 juta (24.2%) daripada RM24.75 juta pada tahun 2021 kepada RM30.75 juta pada tahun 2022.
- Jumlah Hutang Awam menurun sejumlah RM5.20 juta (3%) menjadi RM164.95 juta berbanding RM170.15 juta pada tahun 2021.
- Tunggakan hasil meningkat sejumlah RM22.30 juta (15.9%) kepada RM162.50 juta daripada RM140.20 juta pada tahun 2021.

**Apa yang
disyorkan
Audit?**

- Kerajaan Negeri perlu terus mengekalkan prestasi pengurusan kewangan yang baik di samping perbelanjaan secara berhemat tanpa menjejaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi negeri. Walaupun kutipan hasil Kerajaan Negeri tahun 2022 meningkat, penguatkuasaan dan tindakan susulan bagi mendapatkan hasil jualan air laut yang tertunggak dan hasil jualan air tanah mengikut kadar ke atas syarikat perlu dilaksanakan secara berterusan.

BAHAGIAN II

ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PERAK

PRESTASI KEWANGAN	FAKTA UTAMA KUMPULAN WANG DISATUKAN	AKAUN MEMORANDUM
↑ HASIL	↑ AKAUN HASIL DISATUKAN	↑ PINJAMAN BOLEH DITUNTUT
2022 – RM1.094 Bilion	2022 – RM562.61 Juta	2022 – RM186.23 Juta
2021 – RM0.998 Bilion	2021 – RM532.99 Juta	2021 – RM185.05 Juta
↑ BELANJA	AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	↑ PELABURAN
2022 – RM1.064 Bilion	2022 – RM0	2022 – RM92.99 Juta
2021 – RM1.005 Bilion	2021 – RM0	2021 – RM91.99 Juta
	↓ AKAUN AMANAH DISATUKAN	↓ HUTANG AWAM
	2022 – RM759.75 Juta	2022 – RM164.95 Juta
	2021 – RM798.74 Juta	2021 – RM170.15 Juta

1. LATAR BELAKANG

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Tahun 2022, juga membuat analisis terhadap data kewangan bagi menilai tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri. Analisis yang dijalankan adalah berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

2. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Penyata Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri ini menunjukkan pegangan Wang Awam di bawah Kumpulan Wang Disatukan. Wang Awam terdiri daripada Wang Tunai dan Pelaburan yang dipegang bagi Kumpulan Wang Disatukan melalui Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan.

3. PENYATA PRESTASI KEWANGAN

Pada tahun 2022, sumber dana Kerajaan Negeri berjumlah RM1.094 bilion, terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Penggunaan dana bagi membiayai perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan pembangunan adalah berjumlah RM1.052 bilion. Keadaan ini menyebabkan **Kerajaan Negeri mengalami**

surplus sejumlah RM41.80 juta bagi tahun 2022. Butiran Penyata Prestasi Kewangan seperti dalam **Jadual 1**.

JADUAL 1
PENYATA PRESTASI KEWANGAN PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Hasil:				
Hasil Cukai	507.78	468.16	39.62	8.5
Hasil Bukan Cukai	381.38	318.62	62.76	19.7
Terimaan Bukan Hasil	204.58	211.68	(7.10)	(3.4)
JUMLAH HASIL	1,093.74	998.46	95.28	9.5
(-) Perbelanjaan				
Perbelanjaan Mengurus (tidak termasuk pindahan ke Kumpulan Wang Pembangunan)	784.62	662.05	122.57	18.5
Perbelanjaan Pembangunan	267.32	343.07	(75.75)	(22.1)
JUMLAH PERBELANJAAN	1,051.94	1,005.12	46.82	4.7
Lebihan/(Defisit)	41.80	(6.66)	48.46	(727.6)
LEBIHAN BAGI MEMBIAYAI:				
Pinjaman	0.00	0.00	0.00	0.0
Terimaan Balik Pinjaman dan Pelbagai Terimaan	37.29	29.65	7.64	25.8
Perubahan Tunai, Pelaburan dan Amanah	(79.09)	(22.99)	(56.10)	244.0
JUMLAH PEMBIAYAAN	(41.80)	6.66	(48.46)	(727.6)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

4. KUMPULAN WANG DISATUKAN

4.1. Kumpulan Wang Disatukan terdiri daripada tiga akaun iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Berdasarkan Penyata Kedudukan Kewangan, baki Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2022 adalah RM1.322 bilion. Jumlah tersebut terdiri daripada aset berbentuk wang tunai sejumlah RM405.99 juta dan pelaburan sejumlah RM916.37 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Negeri Perak pada akhir tahun 2022 berbanding tahun 2021 seperti dalam **Jadual 2**.

JADUAL 2
KEDUDUKAN KUMPULAN WANG DISATUKAN
PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	562.61	532.99	29.62	5.6
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	0.00	0.00	0.0
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	759.75	798.74	(38.99)	(4.9)
	i) Kumpulan Wang Pembangunan	30.48	(18.99)	49.47	(260.5)
	ii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	213.21	347.18	(133.97)	(38.6)
	iii) Kumpulan Wang Amanah Awam	328.00	298.47	29.53	9.9
	iv) Akaun Deposit	188.06	172.08	15.98	9.3
JUMLAH		1,322.36	1,331.73	(9.37)	(0.7)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

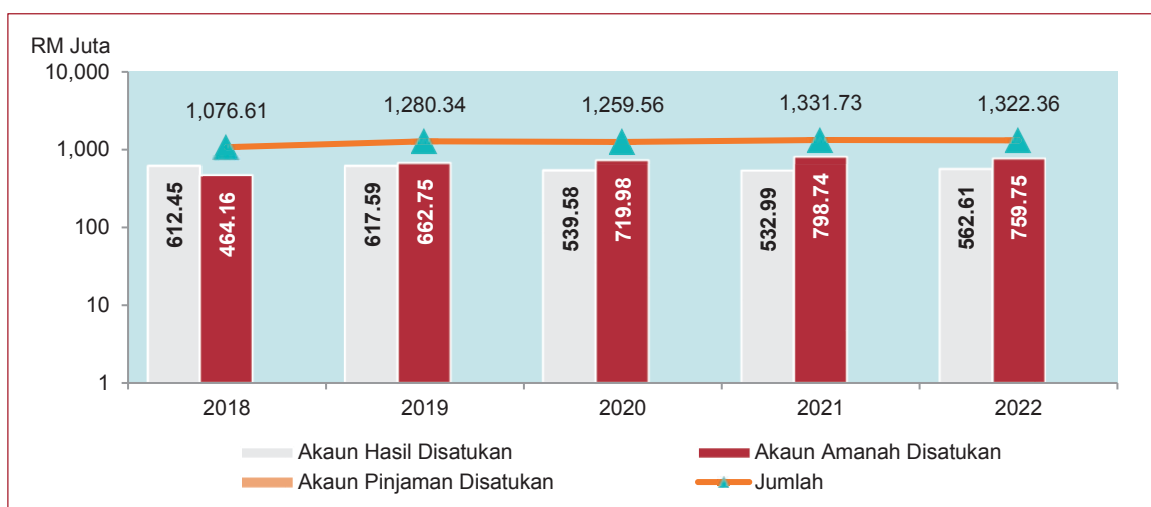
4.2. Analisis Audit mendapati **Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri telah menurun sebanyak RM9.37 juta (0.7%)**, iaitu daripada RM1.332 bilion pada tahun 2021 kepada RM1.322 bilion pada tahun 2022. Ini disebabkan penurunan baki Akaun Amanah Disatukan sebanyak RM38.99 juta (4.9%) berbanding peningkatan baki Akaun Hasil Disatukan sebanyak RM29.62 juta (5.6%). Trend kedudukan Kumpulan Wang Disatukan bagi tempoh tahun 2018 hingga 2022 seperti dalam **Jadual 3** dan **Carta 1**. Kedudukan baki bagi tahun 2021 adalah yang tertinggi dalam tempoh lima tahun.

JADUAL 3
KEDUDUKAN KUMPULAN WANG DISATUKAN BAGI TAHUN 2018 HINGGA 2022

BIL.	BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2019 (RM Juta)	2020 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	2022 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	612.45	617.59	539.58	532.99	562.61
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	464.16	662.75	719.98	798.74	759.75
	i. Kumpulan Wang Pembangunan	(96.39)	(49.20)	(48.56)	(18.99)	30.48
	ii. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	279.54	319.77	358.38	347.18	213.21
	iii. Kumpulan Wang Amanah Awam	144.27	236.25	264.26	298.47	328.00
	iv. Akaun Deposit	136.74	155.93	145.90	172.08	188.06
JUMLAH		1,076.61	1,280.34	1,259.56	1,331.73	1,322.36

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

CARTA 1
KEDUDUKAN KUMPULAN WANG DISATUKAN BAGI TAHUN 2018 HINGGA 2022

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

5. WANG AWAM

5.1. Wang Tunai

5.1.1. Wang Tunai merupakan sebahagian daripada komponen yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan sebagai Wang Awam. Wang Tunai terdiri daripada Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan. Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada baki wang tunai dalam akaun semasa dan Pelaburan Deposit Dalam Negeri bagi tempoh tiga bulan atau kurang. Manakala Wang Tunai Dalam Perjalanan adalah wang tunai yang diterima dan telah dikeluarkan resit penerimaannya tetapi belum dimasukkan ke dalam bank pada atau sebelum 31 Disember tahun semasa. Wang Tunai Dalam Tangan pula terdiri daripada 108 Panjar Wang Runcit dan 13 Panjar Wang Runcit Khas yang diberi kepada Pemegang Panjar untuk tujuan perbelanjaan runcit.

5.1.2. Analisis perbandingan kedudukan baki Wang Tunai menunjukkan penurunan sebanyak RM9.37 juta (2.3%) menjadi RM405.99 juta pada akhir tahun 2022 berbanding RM415.36 juta pada tahun 2021. Pada tahun 2022, baki Wang Tunai Dalam Bank sejumlah RM405.26 juta telah menunjukkan penurunan sebanyak RM9.37 juta (2.3%) berbanding RM414.63 juta pada tahun 2021. Penurunan ini disebabkan pengurangan tunai dalam Akaun Amanah Disatukan sejumlah RM38.99 juta dan Akaun Peruntukan Khas (MARRIS) sejumlah RM121.57 juta. Pengurangan tunai akaun MARRIS adalah 90% daripada jumlah pengurangan tunai keseluruhan Akaun Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan. Baki Wang Tunai Dalam Tangan sejumlah RM0.73 juta pada tahun 2022 adalah sama seperti tahun

2021. Analisis perbandingan baki wang tunai bagi tahun 2022 dan 2021 seperti dalam **Jadual 4**.

JADUAL 4
KEDUDUKAN BAKI WANG TUNAI PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	405.26	414.63	(9.37)	(2.3)
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	0.00	0.00	0.00	0.0
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.73	0.73	0.00	0.0
JUMLAH		405.99	415.36	(9.37)	(2.3)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

5.2. Pelaburan

5.2.1. Mengikut Perenggan 8(3)(b), Akta Tatacara Kewangan 1957, Kerajaan Negeri dibenarkan untuk melabur dalam deposit di bank dan pelaburan saham sekiranya mempunyai lebihan wang. Pada tahun 2022, Pelaburan Kerajaan Negeri terdiri daripada pegangan Saham dan Deposit Dalam Negeri yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan.

5.2.2. Kedudukan Pelaburan pada akhir tahun 2022 adalah sama seperti tahun 2021 iaitu RM916.37 juta seperti dalam **Jadual 5**.

JADUAL 5
KEDUDUKAN PELABURAN PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Saham	34.77	34.77	0.00	0.0
2.	Deposit Dalam Negeri	881.60	881.60	0.00	0.0
JUMLAH		916.37	916.37	0.00	0.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

5.2.3. Pada tahun 2022, keseluruhan pulangan daripada pelaburan Saham dan Deposit Dalam Negeri berjumlah RM23.83 juta. Dividen yang diterima daripada pelaburan saham berjumlah RM2.10 juta, iaitu menurun sebanyak RM1.23 juta (36.9%) berbanding RM3.33 juta pada tahun 2021. Faedah dan hibah yang diterima daripada pelaburan Deposit Dalam Negeri adalah RM21.73 juta, iaitu menurun sebanyak RM3.55 juta (14.0%) berbanding RM25.28 juta pada tahun 2021. Analisis pulangan pelaburan pada tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 6**.

JADUAL 6
PULANGAN PELABURAN PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Saham	2.10	3.33	(1.23)	(36.9)
2.	Deposit Dalam Negeri	21.73	25.28	(3.55)	(14.0)
JUMLAH		23.83	28.61	(4.78)	(16.7)
1.	Keuntungan Jualan Saham	0.00	0.00	0.00	0.00
JUMLAH KESELURUHAN		23.83	28.61	(4.78)	(16.7)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

6. AKAUN HASIL DISATUKAN

- a. Akaun Hasil Disatukan mengakaun semua urus niaga penerimaan hasil dan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri. Akaun ini ditubuhkan mengikut Perkara 97 dan Perkara 98 Perlembagaan Persekutuan dan Perenggan 7(a) Akta Tatacara Kewangan 1957.
- b. **Kerajaan Negeri telah mengakhiri tahun kewangan 2022 dengan lebih berjumlah RM29.62 juta berbanding kurangan RM6.59 juta pada tahun 2021.** Lebih disebabkan kutipan hasil berjumlah RM1,093.74 juta melebihi dari perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri yang berjumlah RM1,064.12 juta. Oleh itu, baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan telah meningkat menjadi RM562.61 juta pada tahun 2022 berbanding tahun 2021. Kedudukan Akaun Hasil Disatukan pada akhir tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 7**.

JADUAL 7
KEDUDUKAN AKAUN HASIL DISATUKAN PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	532.99	539.58	(6.59)	(1.2)
Hasil	1,093.74	998.46	95.28	9.5
Perbelanjaan Mengurus	1,064.12	1,005.05	59.07	5.9
Lebihan/(Kurangan)	29.62	(6.59)	36.21	(549.5)
BAKI PADA 31 DISEMBER	562.61	532.99	29.62	5.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

- c. Analisis perbandingan bagi tahun 2018 hingga 2022 mendapati baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan menunjukkan trend meningkat pada tahun 2018 dan 2019 tetapi menurun pada tahun 2020 dan 2021. Bagi tahun 2022 pula baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan meningkat sebanyak RM562.61 juta. Baki terkumpul Akaun Hasil

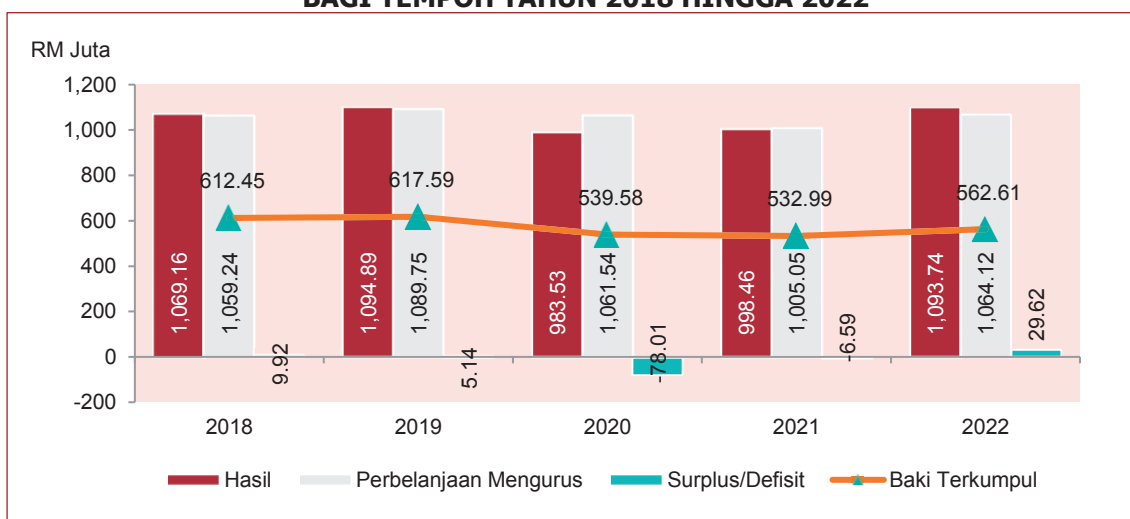
Disatukan sejumlah RM617.59 juta pada tahun 2019 merupakan baki tertinggi bagi tempoh lima tahun. Kedudukan baki Akaun Hasil Disatukan bagi tempoh tahun 2018 hingga 2022 seperti dalam **Jadual 8** dan **Carta 2**.

JADUAL 8
KEDUDUKAN BAKI AKAUN HASIL DISATUKAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2022

BUTIRAN	2018 (RM Juta)	2019 (RM Juta)	2020 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	2022 (RM Juta)
Baki Pada 1 Januari	602.53	612.45	617.59	539.58	532.99
Hasil	1,069.16	1,094.89	983.53	998.46	1,093.74
Perbelanjaan Mengurus	1,059.24	1,089.75	1,061.54	1,005.05	1,064.12
Lebihan/(Kurangan)	9.92	5.14	(78.01)	(6.59)	29.62
BAKI PADA 31 DISEMBER	612.45	617.59	539.58	532.99	562.61

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

CARTA 2
KEDUDUKAN BAKI AKAUN HASIL DISATUKAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2022

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

6.1. Hasil

6.1.1. Kerajaan Negeri memungut tiga jenis hasil yang terdiri daripada Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada tahun 2022, kutipan hasil sebenar RM1,093.74 juta, meningkat sebanyak RM60.84 juta (5.9%) berbanding anggaran hasil RM1,032.90 juta. Pencapaian kutipan bagi Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil pada tahun 2022 melebihi anggaran hasil masing-masing pada kadar 52.7% dan 16.6%. Bagaimanapun pencapaian kutipan sebenar bagi Hasil Cukai adalah kurang 16.4% daripada anggaran hasil yang diluluskan. Maklumat lanjut seperti dalam **Jadual 9**.

JADUAL 9
KUTIPAN HASIL SEBENAR PADA TAHUN 2022
BERBANDING ANGGARAN HASIL YANG DILULUSKAN

BIL.	BUTIRAN HASIL	ANGGARAN DILULUSKAN (RM Juta)	HASIL SEBENAR (RM Juta)	LEBIHAN/ (PENGURANGAN)	
				(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	607.69	507.78	(99.91)	(16.4)
2.	Hasil Bukan Cukai	249.78	381.38	131.60	52.7
3.	Terimaan Bukan Hasil	175.43	204.58	29.15	16.6
JUMLAH		1,032.90	1,093.74	60.84	5.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022

6.1.2. Secara keseluruhannya, **hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2022 adalah berjumlah RM1,093.74 juta, iaitu meningkat sebanyak RM95.28 juta (9.5%)** berbanding RM998.46 juta pada tahun 2021. Perkara ini disebabkan peningkatan Hasil Cukai sebanyak RM39.62 juta dan Hasil Bukan Cukai sejumlah RM62.76 juta pada tahun 2022 berbanding 2021. Peningkatan Hasil Cukai disebabkan kenaikan Cukai Tiket Wayang sebanyak RM8.57 juta (1,098.7%), Royalti Perlombongan sejumlah RM8 juta (10.9%) dan hasil Tunggakan Cukai Tanah RM5.36 juta (15.8%). Seterusnya peningkatan Hasil Bukan Cukai disebabkan oleh kenaikan Premium Perhutanan sebanyak RM25.20 juta (164.4%) serta Bayaran Tanah Dan Galian sebanyak RM12.92 juta (27.4%).

6.1.3. Pada tahun 2022, berlaku penurunan bagi Terimaan Bukan Hasil sebanyak RM7.10 juta (3.4%) berbanding tahun 2021. Jumlah kutipan hasil mengikut kategori pada tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 10**.

JADUAL 10
KUTIPAN HASIL PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN HASIL	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	507.78	468.16	39.62	8.5
2.	Hasil Bukan Cukai	381.38	318.62	62.76	19.7
3.	Terimaan Bukan Hasil	204.58	211.68	(7.10)	(3.4)
JUMLAH		1,093.74	998.46	95.28	9.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

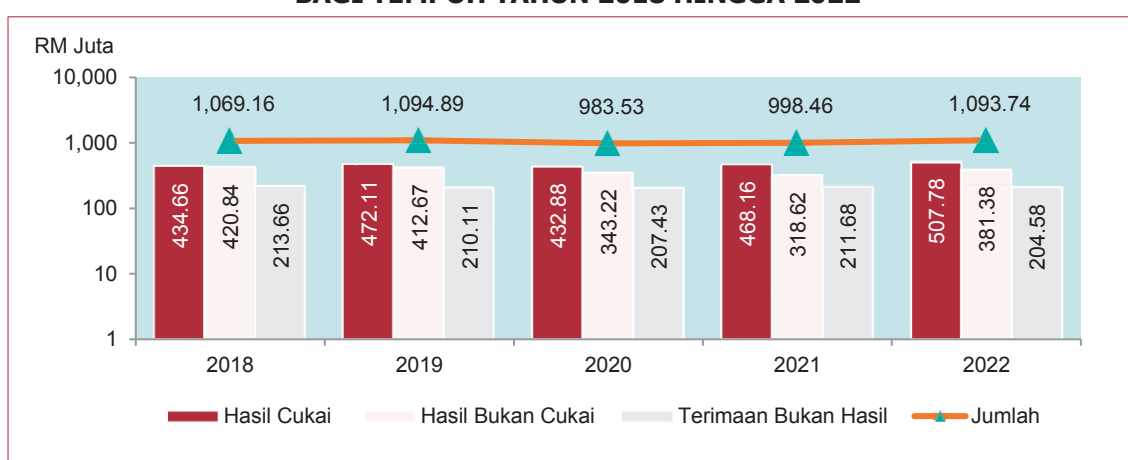
6.1.4. Prestasi kutipan hasil Kerajaan Negeri bagi tempoh tahun 2018 hingga 2022 menunjukkan peningkatan pada tahun 2018 dan 2019 kecuali pada tahun 2020. Tahun 2019 mencatatkan kutipan hasil tertinggi bagi tempoh lima tahun seperti dalam **Jadual 11** dan **Carta 3**.

JADUAL 11
PRESTASI KUTIPAN HASIL
KERAJAAN NEGERI BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2022

BIL.	BUTIRAN HASIL	2018 (RM Juta)	2019 (RM Juta)	2020 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	2022 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	434.66	472.11	432.88	468.16	507.78
2.	Hasil Bukan Cukai	420.84	412.67	343.22	318.62	381.38
3.	Terimaan Bukan Hasil	213.66	210.11	207.43	211.68	204.58
JUMLAH		1,069.16	1,094.89	983.53	998.46	1,093.74

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

CARTA 3
PRESTASI KUTIPAN HASIL KERAJAAN NEGERI
BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2022

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

6.1.5. Penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri ialah Cukai Tanah, Perolehan daripada Jualan Barang-Barang, Terimaan daripada Agensi Kerajaan yang Lain, Royalti serta Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan. Kesemua hasil ini menyumbang sejumlah RM896.51 juta (82.0%) daripada keseluruhan hasil pada tahun 2022 berbanding sejumlah RM814.20 juta (81.5%) pada tahun 2021.

6.1.6. Pada tahun 2022, hasil Cukai Tanah menyumbang sejumlah RM353.49 juta (32.3%) daripada keseluruhan hasil Kerajaan Negeri. Manakala penyumbang kedua dan ketiga terbesar adalah Perolehan daripada Jualan Barang-Barang dan Terimaan daripada Agensi Kerajaan yang Lain dengan masing-masing sejumlah RM200.54 juta (18.3%) dan RM151.57 juta (13.9%). Penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri bagi tahun 2022 dan 2021 seperti dalam **Jadual 12**. Trend penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri bagi tempoh lima tahun dari tahun 2018 hingga 2022 seperti dalam **Jadual 13**.

JADUAL 12
PENYUMBANG UTAMA HASIL KERAJAAN NEGERI
BAGI TEMPOH TAHUN 2022 DAN 2021

BIL.	BUTIRAN HASIL	2022		2021	
		(RM Juta)	(%)	(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	353.49	32.3	339.49	34.0
2.	Perolehan daripada Jualan Barang-Barang	200.54	18.3	165.38	16.6
3.	Terimaan daripada Agensi Kerajaan yang Lain	151.57	13.9	146.04	14.6
4.	Royalti	127.59	11.7	113.68	11.4
5.	Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan	63.32	5.8	49.61	5.0
JUMLAH		896.51	82.0	814.20	81.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

JADUAL 13
PENYUMBANG UTAMA HASIL KERAJAAN NEGERI
BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2022

BIL.	BUTIRAN HASIL	2018 (RM Juta)	2019 (RM Juta)	2020 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	2022 (RM Juta)
1.	Cukai Tanah	298.28	323.00	317.38	339.49	353.49
2.	Perolehan daripada Jualan Barang-Barang	243.09	232.19	180.32	165.38	200.54
3.	Terimaan daripada Agensi Kerajaan yang Lain	195.46	163.61	164.76	146.04	151.57
4.	Royalti	99.75	103.74	94.01	113.68	127.59
5.	Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan	50.61	51.60	45.62	49.61	63.32
JUMLAH		887.19	874.14	802.09	814.20	896.51

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

6.1.7. Analisis Audit mendapati 108 butiran hasil mengalami peningkatan sebanyak RM132.78 juta dan 61 butiran hasil mengalami penurunan sebanyak RM37.50 juta. Justifikasi bagi lima butiran hasil yang mencatat peningkatan dan penurunan yang ketara pada tahun 2022 berbanding tahun 2021 seperti dalam **Jadual 14** dan **Jadual 15**.

JADUAL 14
JUSTIFIKASI PENINGKATAN HASIL
YANG KETARA PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN HASIL	TAHUN		PENINGKATAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN
		2022	2021			
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Premium Perhutanan	40.53	15.33	25.20	164.4	Peningkatan sebanyak RM25.20 juta disebabkan pelarasan kadar bayaran premium perhutanan berdasarkan Kaedah-kaedah Hutan (Pindaan) daripada RM1,500 per hektar kepada RM2,500 per hektar yang berkuat kuasa pada 01.06.2021.
2.	Bayaran Tanah Dan Galian	59.99	47.08	12.91	27.4	Peningkatan sebanyak RM12.91 juta disebabkan peningkatan pengeluaran Notis 5A, bayaran Carian Rasmi/Persendirian, bayaran memperbaharui Lesen Menduduki

BIL.	BUTIRAN HASIL	TAHUN		PENINGKATAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN
		2022	2021			
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
						Sementara, bayaran penyaksian, pembelian pelan/rekod, bayaran permohonan, bayaran denda lewat dan bayaran rayuan yang mula berurusan di kaunter selepas pemulihan negara dari wabak Covid-19.
3.	Pemberian Pertambahan Hasil	10.87	0.00	10.87	100.0	Pemberian Pertambahan Hasil adalah tertakluk di bawah Akta Pemberian Pertambahan Hasil 1977 dan Akta Pertambahan Hasil (Pindaan) 1990. Pemberian ini berasaskan prinsip <i>revenue sharing</i> iaitu apabila terdapat pertambahan hasil Kerajaan Persekutuan di dalam sesuatu tahun kewangan jika dibandingkan dengan tahun sebelumnya, negeri-negeri akan mendapat pemberian ini. Peningkatan sebanyak RM10.87 juta adalah berikutan penyaluran Pemberian Pertambahan Hasil oleh Kerajaan Persekutuan kepada Kerajaan Negeri Perak pada tahun 2022.
4.	Cukai Tiket Wayang	9.35	0.78	8.57	1,098.7	Peningkatan adalah disebabkan pengoperasian panggung wayang yang dibuka semula sepenuhnya pada tahun 2022 berbanding tahun 2021 yang terjejas akibat penularan wabak Covid-19.
5.	Royalti Perlombongan	81.49	73.49	8.00	10.9	Peningkatan sebanyak RM8 juta disebabkan oleh perkara-perkara berikut: i. penguatkuasaan pengenaan caj eksport untuk bahan mineral, produk lombong dan <i>semi-product</i> yang dieksport ke luar negara; ii. pengambilan langkah-langkah dalam menyegerakan kelulusan eksport iaitu penurunan kuasa dari Pihak Berkuasa Negeri (PBN) ke Pengarah Pejabat Tanah Dan Galian (PTG); dan iii. memastikan semua tunggakan-tunggakan bayaran royalti dijelaskan sebelum sebarang permohonan pembaharuan boleh dipertimbangkan.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

JADUAL 15
JUSTIFIKASI PENURUNAN HASIL
YANG KETARA PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN HASIL	TAHUN		PENURUNAN		JUSTIFIKASI PENURUNAN
		2022	2021			
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Lebih Dari Penutupan Akaun Amanah	0.00	10.21	(10.21)	(100.0)	Baki akaun amanah yang ditutup pada tahun 2022 adalah berjumlah RM76,843 yang hanya melibatkan dua akaun amanah iaitu Akaun Amanah Wang Pampasan Pengambilan Tanah dan Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) TNB Janamanjung Sdn. Bhd. berbanding tahun 2021 sejumlah RM10.21 juta yang melibatkan empat akaun amanah yang ditutup.

BIL.	BUTIRAN HASIL	TAHUN		PENURUNAN		JUSTIFIKASI PENURUNAN
		2022	2021			
		(RM Juta)	(RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
2.	Terimaan Dari Jabatan/ Agensi Kerajaan	41.00	46.15	(5.15)	(11.2)	Sumbangan yang diterima daripada Badan Berkanun Negeri/GLC pada tahun 2022 adalah terdiri daripada sumbangan: i. Perbadanan Pembangunan Pertanian Negeri Perak – RM15 juta ii. Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak – RM3 juta iii. Menteri Besar Incorporated – RM3 juta iv. Lembaga Air Perak – RM20 juta Penurunan disebabkan Kerajaan Negeri tidak menerima sumbangan daripada Perbadanan Kemajuan Negeri Perak dan Digital Perak Corporation Holdings pada tahun 2022 berbanding tahun 2021 di mana masing-masing menyumbang sejumlah RM2 juta dan RM0.15 juta.
3.	Hasil dan Faedah Dari Pelaburan Dalam Agro Bank	0.00	3.68	(3.68)	(100.0)	Penurunan sebanyak RM3.68 juta disebabkan pengeluaran sepenuhnya pelaburan simpanan tetap di AGRO Bank dan dilaburkan semula ke dalam bank yang menawarkan kadar faedah yang lebih tinggi.
4.	Pemberian Membiayai Belanja Mengurus Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS), Haiwan dan Jabatan Kebajikan Masyarakat	78.34	81.13	(2.79)	(3.4)	Pemberian Membiayai Belanja Mengurus JPS, Haiwan dan Jabatan Kebajikan Masyarakat diberi sebanyak 50% atas perbelanjaan yang dibenarkan pada tahun 2021. Jumlah pemberian adalah sejumlah RM78.34 juta (50% daripada perbelanjaan yang dibenarkan pada tahun 2021 adalah sejumlah RM156.68 juta). Jumlah pemberian ini menurun berbanding tahun 2021.
5.	Pemberian Bagi Projek Persekutuan yang Dilaksanakan Oleh Negeri	20.81	23.15	(2.34)	(10.1)	Bayaran Perkhidmatan 10% kepada Kerajaan Negeri Perak yang dimohon pada tahun 2022 adalah sejumlah RM29.51 juta tetapi hanya diluluskan oleh Kementerian Kewangan sejumlah RM20.18 juta sahaja.

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

6.1.8. Caj Penggunaan Air Tanah Tidak Mengikut Kadar

- Perenggan 4 Warta Kerajaan bertarikh 22 Ogos 2011 berkaitan Akta Air 1920 Pk. P.U. 31 Kaedah-kaedah Abstraksi Air Tanah (Perak) 2011 menetapkan kadar caj pengambilan air tanah bagi aktiviti abstraksi air tanah untuk tujuan komersial dan industri adalah sejumlah RM0.11 bagi setiap meter padu (m³).
- Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri (MMK) Bil. 1916 pada 16 Oktober 2017 telah memutuskan seperti berikut:

- i. penetapan bayaran ex-gratia dengan kadar RM0.05 sen per m³ mulai 1 Januari 2011 ke atas syarikat-syarikat dan kilang-kilang yang beroperasi di Negeri Perak yang didapati menggunakan sumber air bagi tujuan komersial tanpa lesen di bawah Akta Air 1920 (Akta 418); dan
 - ii. Pegawai Daerah hendaklah memastikan bahawa semua syarikat dan kilang yang dikenakan bayaran ex-gratia berkenaan mendapatkan lesen abstraksi air di bawah Akta Air 1920 (Akta 418) dan memasang meter bagi membolehkan caj penggunaan air dan lain-lain fi berkaitan dikenakan selaras dengan akta ini.
- c. Semakan Audit terhadap jualan air tanah di Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang dan Larut, Matang dan Selama (LMS), Selama mendapati **dua kilang bernombor pendaftaran syarikat 359584-V dan 52308-M di Batang Padang dan satu kilang bernombor pendaftaran syarikat 94537-D di Selama masih mengguna pakai kaedah bayaran ex-gratia pada kadar RM0.05 per m³ dan tidak pada kadar RM0.11 per m³** mengikut warta Kerajaan. Seterusnya pihak Audit mendapati bahawa tiga kilang tersebut juga beroperasi tanpa lesen abstraksi air. Butiran terperinci seperti dalam **Jadual 16**.

JADUAL 16
CAJ PENGGUNAAN AIR TANAH TIDAK MENGIKUT KADAR

BIL.	NO. PENDAFTARAN SYARIKAT	TAHUN MULA OPERASI	KADAR CAJ AIR DIBAYAR (RM/m ³)	KADAR CAJ AIR DALAM WARTA KERAJAAN (RM/m ³)	KURANGAN KADAR (RM/m ³)	PEJABAT DAERAH DAN TANAH
1.	359584-V	1995	0.05	0.11	(0.06)	Pejabat Daerah dan Tanah Batang Padang
2.	52308-M	1984	0.05	0.11	(0.06)	
3.	94537-D	1982	0.05	0.11	(0.06)	Pejabat Daerah dan Tanah Larut, Matang dan Selama

Sumber: Caj Penggunaan Air Tanah di PDT LMS, Selama dan PDT Batang Padang

Maklum Balas Pejabat Kewangan Negeri Perak (PKN) pada 14 Julai dan 14 Ogos 2023

Pegawai Kewangan Negeri memaklumkan terdapat PDT yang tidak mengetahui tentang punca kuasa dan pelaksanaan Kaedah-kaedah Caj Air (2011) Perak iaitu pada RM0.11 sen per m³. Sehubungan itu, PKN ini telah mengeluarkan surat arahan pada 21 Julai 2023 kepada 17 PDT di negeri Perak bagi penguatkuasaan kutipan caj penggunaan air (Jualan Air Mentah Koding 73905) pada kadar penuh RM0.11 per m³

selaras dengan Kaedah-kaedah Caj Air (2011) Perak. Kerajaan Negeri juga dalam proses untuk mengangkat pertimbangan bagi cadangan Rang Undang-Undang Sumber Air Perak 2023 di Sidang Dewan Undangan Negeri (DUN) yang akan bersidang pada bulan September 2023.

6.1.9. Caj Penggunaan Air Laut Terkurang Bayar

- a. Berdasarkan Warta Kerajaan bertarikh 15 Disember 2018, kenaikan kadar adalah RM0.015 setiap m³ bagi penggunaan air laut ke atas tiga syarikat jana kuasa elektrik berkuat kuasa pada 1 Januari 2019 hingga 31 Disember 2020. Manakala keputusan MMK Bil. 2024 bertarikh 7 April 2021, mesyuarat bersetuju supaya kadar caj penggunaan air laut oleh pihak Tenaga Nasional Berhad (TNB) dikekalkan pada kadar RM0.015 per m³. Namun, tiada sebarang pengurangan kadar diberikan serta pihak TNB dikehendaki menjelaskan tunggakan bayaran dengan segera.
- b. Pihak Audit mendapati, penggunaan air laut adalah untuk keperluan penyejukan mesin di tiga syarikat stesen jana kuasa tenaga elektrik. Pihak Audit seterusnya mendapati jumlah penggunaan air laut yang dibayar oleh tiga syarikat jana kuasa tersebut bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022 berjumlah RM74.02 juta adalah masih mengikut kadar lama iaitu RM0.01 per m³ dan tidak pada kadar RM0.015 per m³ seperti yang ditetapkan. Berdasarkan kiraan Audit, jumlah penggunaan yang perlu dibayar oleh tiga syarikat tersebut adalah sejumlah RM111.03 juta. **Bagaimanapun, syarikat didapati telah terkurang bayar sejumlah RM37.01 juta bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022.** Kurangan sejumlah RM37.01 juta ini telah diambil kira dalam Akaun Belum Terima pada tahun 2022 oleh PDT Manjung dan sehingga 31 Disember 2022, tunggakan hasil jualan air laut berjumlah RM37.01 juta. Maklumat terperinci berkaitan kadar penggunaan air laut yang terkurang bayar seperti dalam **Jadual 17**.

JADUAL 17
CAJ PENGGUNAAN AIR LAUT TERKURANG BAYAR

BIL	NO. PENDAFTARAN SYARIKAT	ANGGARAN PENGGUNAAN AIR (m ³)	KADAR YANG DIKUTIP (RM)	JUMLAH KUTIPAN (RM Juta)	KADAR YANG DILULUSKAN (RM)	KIRAAN AUDIT (RM Juta)	AMAUN TERKURANG BAYAR (RM Juta)
TAHUN 2022							
1.	398456-H	1,500,000,000	0.01	15.00	0.015	22.50	7.50
2.	248091-X	226,968.52	0.01	0.00	0.015	0.00	0.00
3.	1056130-H	320,159,385	0.01	3.20	0.015	4.80	1.60
JUMLAH				18.20		27.30	9.10

BIL	NO. PENDAFTARAN SYARIKAT	ANGGARAN PENGGUNAAN AIR (m ³)	KADAR YANG DIKUTIP (RM)	JUMLAH KUTIPAN (RM Juta)	KADAR YANG DILULUSKAN (RM)	KIRAAN AUDIT (RM Juta)	AMAUN TERKURANG BAYAR (RM Juta)
TAHUN 2021							
1.	398456-H	1,500,000,000	0.01	15.00	0.015	22.50	7.50
2.	248091-X	8,136,288	0.01	0.08	0.015	0.12	0.04
3.	1056130-H	320,159,385	0.01	3.20	0.015	4.80	1.60
JUMLAH				18.28		27.42	9.14
TAHUN 2020							
1.	398456-H	1,500,000,000	0.01	15.00	0.015	22.50	7.50
2.	248091-X	81,362,880	0.01	0.81	0.015	1.22	0.41
3.	1056130-H	274,996,118	0.01	2.75	0.015	4.12	1.37
JUMLAH				18.56		27.84	9.28
TAHUN 2019							
1.	398456-H	1,500,000,000	0.01	15.00	0.015	22.50	7.50
2.	248091-X	89,499,168	0.01	0.89	0.015	1.34	0.45
3.	1056130-H	308,859,600	0.01	3.09	0.015	4.63	1.54
JUMLAH				18.98		28.47	9.49
JUMLAH KESELURUHAN TUNGGAKAN HASIL LAUT BAGI TAHUN 2019 HINGGA 2022				74.02		111.03	37.01

Sumber: Surat Maklum Balas daripada PDT Manjung

- c. Semakan Audit terhadap Minit Mesyuarat Jawatankuasa antara Kerajaan Negeri Perak dan TNB yang telah dijalankan pada 26 April 2022 mendapati jawatankuasa telah membincangkan berkaitan isu tunggakan dan kenaikan kadar caj baharu. Pihak TNB mengambil maklum tentang perkara yang dibangkitkan dan mencadangkan agar perbincangan mengenai pembayaran caj bukan sahaja di peringkat Kerajaan Negeri dan TNB tetapi juga melibatkan pihak Kementerian Tenaga dan Sumber Asli (KETSA) dan Suruhanjaya Tenaga (ST) kerana pelarasan kepada tarif adalah bergantung kepada keputusan Kerajaan Persekutuan.
- d. Semakan Audit seterusnya mendapati pihak PDT Manjung telah mengeluarkan surat bernombor rujukan Bil.(49)(77)(86) dlm PT.MJG.400/18-1 bertarikh 5 Julai 2022 kepada ketiga-tiga syarikat untuk menuntut bayaran pada kadar RM0.015 per m³ dan menjelaskan tunggakan bayaran dari tempoh tahun 2019 hingga 2021. Bagaimanapun, **ketiga-tiga syarikat masih membuat pembayaran menggunakan kadar lama. Baki tunggakan bagi tempoh tahun 2019 hingga 2021 yang masih belum dijelaskan serta bayaran penggunaan air laut tahun 2022 terkurang bayar sejumlah RM37.01 juta.**
- e. Mesyuarat MMK Bil. 2092 yang bersidang pada 25 Januari 2023 berkenaan Cadangan Caj Penggunaan Air Laut ke atas tiga syarikat tersebut telah bersetuju untuk mengekalkan kadar RM0.015 per m³ dan Kerajaan Negeri akan mengambil

tindakan bersesuaian termasuk dari sudut perundangan sekiranya syarikat masih gagal menjelaskan bayaran tunggakan. Pada 6 dan 19 April 2023, PDT Manjung telah mengeluarkan surat tuntutan tunggakan bayaran caj penggunaan air laut bagi tempoh tahun 2019 hingga 2022 kepada ketiga-tiga syarikat.

Maklum Balas Pejabat Kewangan Negeri Perak pada 14 Julai dan 14 Ogos 2023

Kerajaan Negeri sentiasa berusaha untuk mendapatkan tunggakan tersebut kerana ianya melibatkan jumlah yang besar. Kerajaan Negeri telah menubuhkan Jawatankuasa Induk dan Kerja Antara Kerajaan Negeri Perak dan TNB pada tahun 2022 dan masih dalam proses rundingan bagi membincangkan dan menyelesaikan isu-isu berbangkit termasuk caj penggunaan air laut. Kerajaan Negeri, KETSA dan ST akan turut serta dalam rundingan tersebut.

6.2. Perbelanjaan Mengurus

6.2.1. Perbelanjaan Mengurus terdiri daripada Emolumen; Perkhidmatan dan Bekalan; Aset; Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap; serta Perbelanjaan Lain. **Peruntukan yang diluluskan oleh DUN bagi Perbelanjaan Mengurus tahun 2022 berjumlah RM1.083 bilion. Jumlah ini menunjukkan penurunan berbanding tahun 2021 yang diluluskan sejumlah RM1.105 bilion.** Kedudukan peruntukan mengurus yang diluluskan pada akhir tahun 2022 berbanding 2021 mengikut butiran perbelanjaan seperti dalam **Jadual 18.**

JADUAL 18
PERUNTUKAN MENGURUS YANG
DILULUSKAN PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	401.74	358.03	43.71	12.2
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	272.74	235.30	37.44	15.9
3.	Aset	8.85	6.62	2.23	33.7
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	391.98	496.98	(105.00)	(21.1)
5.	Perbelanjaan Lain	7.21	7.70	(0.49)	(6.4)
JUMLAH		1,082.52	1,104.63	(22.11)	(2.0)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

6.2.2. Analisis Audit mendapati tiga peruntukan mengurus pada tahun 2022 mencatatkan peningkatan berbanding tahun 2021. Peningkatan peruntukan mengurus ini terdiri daripada Emolumen, Perkhidmatan dan Bekalan serta Aset masing-masing sebanyak RM43.71 juta, RM37.44 juta dan RM2.23 juta. Manakala dua peruntukan mengurus bagi Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap dan Perbelanjaan Lain mencatatkan penurunan masing-masing sebanyak RM105 juta dan RM0.49 juta berbanding tahun 2021. Justifikasi bagi peningkatan dan penurunan peruntukan mengurus pada tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 19**.

JADUAL 19
JUSTIFIKASI PENINGKATAN DAN PENURUNAN
PERUNTUKAN MENGURUS PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN/PENURUNAN
				(RM Juta)	(%)	
1.	Emolumen	401.74	358.03	43.71	12.2	i. Peningkatan jumlah peruntukan tahun 2022 berbanding 2021 disebabkan oleh sekatan perbelanjaan yang dilaksanakan pada tahun 2021. Jumlah peruntukan tahun 2022 adalah mengikut keperluan sebenar tahun 2022 dengan tambahan anggaran keperluan baharu. ii. Peningkatan jumlah peruntukan aset tahun 2022 adalah mengikut keperluan perolehan aset kenderaan dan pelbagai keperluan pejabat.
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	272.74	235.30	37.44	15.9	
3.	Aset	8.85	6.62	2.23	33.7	
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	391.98	496.98	(105.00)	(21.1)	i. Penurunan ketara di Kod Objek Am 40000 adalah disebabkan oleh peruntukan kepada Kumpulan Wang Pembangunan di bawah Kod B33 iaitu pada tahun 2021 berjumlah RM401.58 juta manakala pada tahun 2022 hanya RM279.52 juta. ii. Peruntukan di Kod Objek Am 50000 lebih tinggi pada tahun 2021 kerana permohonan pulangan balik hasil meningkat pada tahun tersebut. Permohonan ini melibatkan bayaran balik deposit yang telah diwartakan dan dimasukkan ke akaun hasil, pembayaran baik hasil permit hutan berikutan perubahan keluasan kawasan yang dibenarkan untuk pembalakan, bayaran balik kutipan hasil tanah terlebih bayar.
5.	Perbelanjaan Lain	7.21	7.70	(0.49)	(6.4)	
JUMLAH		1,082.52	1,104.63	(22.11)	(2.0)	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

6.2.3. Analisis Audit juga mendapati RM1.064 bilion (98.3%) telah dibelanjakan daripada RM1.083 bilion peruntukan yang diluluskan pada tahun 2022. Butirannya seperti dalam **Jadual 20**.

JADUAL 20
PRESTASI PERBELANJAAN MENGURUS SEBENAR
BERBANDING PERUNTUKAN YANG DILULUSKAN PADA TAHUN 2022

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	PERUNTUKAN DILULUSKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN SEBENAR (RM Juta)	PERUBAHAN (RM Juta)	PRESTASI PERBELANJAAN (%)
1.	Emolumen	401.74	395.13	6.61	98.4
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	272.74	266.79	5.95	97.8
3.	Aset	8.85	7.29	1.56	82.4
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	112.46	108.50	3.96	96.5
5.	Perbelanjaan Lain	7.21	6.91	0.30	95.8
6.	Pindahan Lebihan Hasil ke Kumpulan Wang Pembangunan	279.52	279.50	0.02	99.9
JUMLAH		1,082.52	1,064.12	18.40	98.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022

6.2.4. Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri pada keseluruhannya meningkat sebanyak RM59.07 juta (5.9%) iaitu daripada RM1.005 bilion pada tahun 2021 menjadi RM1.064 bilion pada tahun 2022. Kedudukan perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri bagi tahun 2022 berbanding 2021 mengikut butiran perbelanjaan mengurus seperti dalam **Jadual 21**.

JADUAL 21
KEDUDUKAN PERBELANJAAN MENGURUS
PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	395.13	341.04	54.09	15.9
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	266.79	218.71	48.08	22.0
3.	Aset	7.29	6.21	1.08	17.4
4.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	108.50	90.43	18.07	20.0
5.	Perbelanjaan Lain	6.91	5.66	1.25	22.1
6.	Pindahan Lebihan Hasil ke Kumpulan Wang Pembangunan	279.50	343.00	(63.50)	(18.5)
JUMLAH		1,064.12	1,005.05	59.07	5.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

6.2.5. Analisis Audit mendapati 23 butiran perbelanjaan mengurus mencatatkan peningkatan sebanyak RM114.87 juta dan lapan butiran mencatatkan penurunan sebanyak RM55.80 juta. Justifikasi bagi perbelanjaan mengurus yang mencatatkan peningkatan dan penurunan ketara pada tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 22** dan **Jadual 23**.

JADUAL 22
JUSTIFIKASI PENINGKATAN PERBELANJAAN
MENGURUS YANG KETARA PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENINGKATAN PERBELANJAAN
				(RM Juta)	(%)	
1.	Bayaran Imbuan Tahunan dan Bantuan Kewangan	47.66	7.95	39.71	499.5	Keputusan Kerajaan Negeri untuk pemberian Bantuan Khas Kewangan satu setengah bulan gaji dan minimum RM2,000 pada tahun tersebut berbanding RM1,000 pada tahun 2021.
2.	Perkhidmatan Iktisas dan Perkhidmatan Lain yang Dibeli dan Hospitaliti	125.45	98.17	27.28	27.8	Sekatan perbelanjaan yang dilaksanakan pada tahun 2021. Sekatan berjumlah RM20.84 juta di bawah Kod Objek Sebagai 29000 dilaksanakan berikutan pelbagai sekatan pelaksanaan program yang dikenakan oleh Kerajaan bagi membendung penularan Covid-19.
3.	Ganjaran	10.79	1.32	9.47	717.4	Pembubaran Dewan Negeri bagi memberi laluan kepada pelaksanaan Pilihanraya Negeri memerlukan Kerajaan Negeri untuk membuat pembayaran Ganjaran kepada semua Ahli Dewan Negeri atas perkhidmatan masing-masing.
4.	Gaji dan Upahan	241.56	233.33	8.23	3.5	Sekatan perbelanjaan yang dilaksanakan pada tahun 2021 di bawah Kod Objek Sebagai 11000 yang berjumlah RM5.11 juta. Perbelanjaan tahun 2022 adalah mengikut keperluan sebenar pembayaran gaji dan emolument dalam tahun berkenaan.
5.	Penyelenggaraan dan Pembaikan Kecil yang Dibeli	70.22	64.18	6.04	9.4	Sekatan perbelanjaan yang dilaksanakan pada tahun 2021 di bawah Kod Objek Sebagai 28000 yang berjumlah RM7.8 juta. Sekatan ini dilaksanakan berikutan pelbagai sekatan yang dikenakan oleh Kerajaan bagi membendung pandemik Covid-19.
JUMLAH		495.68	404.95	90.73	22.4	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

JADUAL 23
JUSTIFIKASI PENURUNAN PERBELANJAAN
MENGURUS YANG KETARA PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN		JUSTIFIKASI PENURUNAN PERBELANJAAN
				(RM Juta)	(%)	
1.	Pemberian Dalam Negeri	357.07	412.75	(55.68)	(13.5)	Pengurangan perbelanjaan di Kot Mengurus B33 iaitu di bawah Peruntukan Kepada Kumpulan Wang Pembangunan. Perbelanjaan adalah berdasarkan perbelanjaan Pembangunan Negeri.
2.	Biasiswa, Dermasiswa dan Bantuan Pelajaran	0.94	0.99	(0.05)	(5.1)	Perbelanjaan di bawah Kod Objek Sebagai 41000 adalah berdasarkan jumlah sebenar pelajar Sekolah Rendah Agama, Sekolah Menengah Agama Rakyat, Sekolah Menengah Agama Negeri dan para atlet berstatus pelajar tahun 2022.
3.	Bayaran-Bayaran Lain	0.003	0.03	(0.03)	(100.0)	Penyusunan semula pembayaran pelbagai perkhidmatan di bawah Kod Objek Sebagai 29000. Baki penggunaan hanyalah di bawah Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri (Bahagian Khidmat Pengurusan) untuk pelbagai pembayaran cukai tanah Kerajaan Negeri.
4.	Aset Tidak Ketara	0.00	0.03	(0.03)	(100.0)	Mulai tahun 2022, PKN menetapkan perolehan yang berkaitan dilaksanakan menggunakan Kod Objek Sebagai 29000 – Pelbagai Perkhidmatan.
5.	Kemudahan dan Pembaikan Kemudahan	0.02	0.04	(0.02)	(50.0)	Penggunaan Kod Objek Sebagai 33000 dikurangkan secara berperingkat yang mana pembiayaan bagi kerja-kerja pembaikan kemudahan disalurkan melalui Kot Pembangunan P.08.
JUMLAH		358.03	413.84	(55.81)	(13.5)	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

6.2.6. Perbelanjaan Mengurus Bagi Majlis Sukan Negeri Perak dan Lembaga Muzium Negeri Perak

- a. Laporan Bulanan Vot Mengurus menunjukkan jumlah perbelanjaan mengurus bagi Majlis Sukan Negeri Perak (MSNPk) dan Lembaga Muzium Negeri Perak (LMNPk) pada tahun 2022 adalah masing-masing sejumlah RM11.51 juta dan RM3.84 juta. Transaksi bayaran bagi perbelanjaan tersebut adalah melalui Sistem Perakaunan Akruan Kerajaan Negeri (iSPEKS) namun tidak diakaunkan dalam Penyata Kewangan kedua-dua agensi. Butiran terperinci seperti dalam **Jadual 24**.

JADUAL 24
PERBELANJAAN MENGURUS BAGI
MAJLIS SUKAN NEGERI PERAK DAN LEMBAGA MUZIUM NEGERI PERAK

BIL.	BUTIRAN PERBELANJAAN	MAJLIS SUKAN NEGERI PERAK		LEMBAGA MUZIUM NEGERI PERAK	
		2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)
1.	Emolumen	0.74	0.73	1.44	1.24
2.	Perkhidmatan dan Bekalan	7.27	6.07	2.40	1.96
3.	Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	3.50	1.80	0.00	0.00
JUMLAH		11.51	8.60	3.84	3.20

Sumber: Laporan Bulanan Vot Mengurus Bagi Bulan Berakhir AKB 2022 dan 2021

- b. Pihak Audit dimaklumkan PKN telah mengadakan Mesyuarat Penyelarasan Kewangan dan Akaun melibatkan MSKPk dan LMNPk bersama semua pihak berkepentingan. Keputusan mesyuarat adalah seperti berikut:
- i. agensi perlu berurusan dengan pihak Bahagian Pengurusan Sumber Manusia, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri untuk mengukuhkan Unit Kewangan masing-masing;
 - ii. agensi menyemak sistem kewangan yang bersesuaian untuk pengurusan kewangan jabatan dan mendapatkan kos untuk tujuan perolehan. Sistem berkenaan hendaklah diguna pakai mulai bulan Januari 2025; dan
 - iii. penyaluran sumbangan peruntukan Kerajaan Negeri dalam bentuk geran akan dimulakan pada tahun 2025 kepada kedua-dua agensi tersebut.

6.2.7. Pembayaran di Bawah Arahan Perbendaharaan 58

- a. Arahan Perbendaharaan (AP) 58 menetapkan bahawa kebenaran khas daripada Pejabat Kewangan Negeri adalah diperlukan bagi membayar arahan pembayaran perbelanjaan mengurus yang dikemukakan dalam tahun semasa berkaitan dengan pertanggungan yang kena bayar pada tahun sebelumnya. Permohonan itu hanya boleh dipertimbangkan dengan syarat jabatan/pejabat mempunyai baki

peruntukan yang mencukupi pada tahun bekalan/perkhidmatan tersebut diterima tanpa sebarang keraguan sebab berlakunya kelewatan. Semua Akauntan adalah bertanggungjawab bahawa tiada pembayaran/pelarasan dibuat dalam tahun kewangan yang baru berkenaan dengan pertanggungan yang kena dibayar pada atau sebelum penghujung tahun kewangan yang lama, tanpa kelulusan khas yang dikehendaki mengikut arahan ini.

- b. Semakan Audit mendapati pembayaran di bawah AP 58 pada tahun 2022 berjumlah RM0.23 juta melibatkan 29 arahan pembayaran di 13 jabatan/pejabat bagi tempoh bulan November dan Disember 2022. Pembayaran di bawah AP 58 pada tahun 2022 menurun sebanyak RM0.95 juta (80.7%) berbanding RM1.18 juta pada tahun 2021. Daripada 13 jabatan/pejabat yang terlibat, enam jabatan/pejabat menunjukkan peningkatan bayaran, lima jabatan baharu membuat pembayaran di bawah AP 58 mulai tahun 2022 dan dua jabatan menunjukkan penurunan bayaran. Butiran terperinci seperti dalam **Jadual 25**.

JADUAL 25
PEMBAYARAN DI BAWAH AP 58 TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	JABATAN/PEJABAT	2022		2021		PERUBAHAN	
		BIL. ARAHAN PEMBAYARAN	JUMLAH (RM)	BIL. ARAHAN PEMBAYARAN	JUMLAH (RM)	(RM)	(%)
1.	Jabatan Kerja Raya Negeri Perak	3	119,797	15	8,360	111,437	1,330.0
2.	Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah Hilir Perak, Teluk Intan	1	2,591	1	300	2,291	763.7
3.	Pejabat Hutan Daerah Kinta/Manjung, Batu Gajah	1	2,557	1	356	2,201	618.3
4.	Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan Negeri (Menteri Besar)	4	46,438	3	15,589	30,849	197.9
5.	Jabatan Kerja Raya Daerah Hulu Perak, Gerik	1	1,003	7	484	519	107.2
6.	Jabatan Pengairan dan Saliran Kuala Kangsar	6	4,493	6	4,143	350	8.4
7.	Pejabat Hutan Daerah Perak Selatan, Tapah	1	924	-	-	924	100.0
8.	Jabatan Kerja Raya Daerah Manjung	1	131	-	-	131	100.0
9.	Jabatan Kerja Raya Daerah Kerian, Parit Buntar	1	512	-	-	512	100.0
10.	Jabatan Kerja Raya Daerah Hilir Perak, Teluk Intan	1	1,464	-	-	1,464	100.0
11.	Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Perak	3	32,579	-	-	32,579	100.0
12.	Jabatan Pengairan dan Saliran Negeri Perak	5	15,827	10	472,331	(456,504)	(96.6)
13.	Jabatan Mufti Negeri Perak	1	80	3	653	(573)	(87.7)
JUMLAH		29	228,396	46	502,216	(273,820)	(54.5)
Tambah: Lain-lain (63 jabatan)		-	-	489	678,233	(678,233)	(100.0)
JUMLAH KESELURUHAN		29	228,396	535	1,180,449	(952,053)	(80.7)

Sumber: Arahan Pembayaran AP 58(a)

- c. Enam jabatan/pejabat yang menunjukkan peningkatan pembayaran AP 58 Jabatan Kerja Raya (JKR) Negeri Perak, Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah Hilir Perak, Pejabat Hutan Daerah Kinta/Manjung, Batu Gajah, Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan Negeri, JKR Daerah Hulu Perak serta Jabatan Pengairan dan Saliran (JPS) Kuala Kangsar. Pembayaran ini dibuat disebabkan bil dan tuntutan lewat diterima dan antara tujuan pembayaran seperti dalam **Jadual 26**.

JADUAL 26
TUJUAN PEMBAYARAN DI BAWAH AP 58

BIL.	JABATAN/PEJABAT	TUJUAN PEMBAYARAN
1.	Jabatan Kerja Raya Negeri Perak	i. Bayaran Tunggakan Akaun-akaun Bil Elektrik TNB Bagi Jabatan Kerja Raya Daerah Negeri Bertarikh 1 September 2022. ii. Bayaran Tuntutan Yuran Lembaga Jurutera Malaysia Tahun 2021.
2.	Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah Hilir Perak, Teluk Intan	Bayaran Perkhidmatan Pembersihan Bangunan Dan Pejabat Di Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah Hilir Perak Serta Pejabat Kebajikan Masyarakat Bagan Datuk Bagi Tempoh 15.11.2021 – 14.12.2021.
3.	Pejabat Hutan Daerah Kinta/Manjung, Batu Gajah	Bayaran Gaji Kakitangan Bagi Bulan November 2021 Yang Dibayar Luar Dari <i>Payroll</i> Gaji, Kakitangan Lantikan Tetap Gred H11 Dibayar Gaji Harian. Tarikh kelulusan Kew.8 Pada 29.12.2021.
4.	Pejabat Menteri Besar dan Setiausaha Kerajaan Negeri (Menteri Besar)	i. Bayaran Perkhidmatan Bilik Mesyuarat Pakej Penginapan YAB Menteri Besar Perak Dan Ahli Mesyuarat Pada 22 November 2021. ii. Bayaran Bilik Mesyuarat Pakej Penginapan YAB Menteri Besar Perak Dan Ahli Mesyuarat Pada 6 dan 7.12.2021. iii. Bayaran Pakej Penginapan YAB, Pegawai-pegawai, Pengiring Rapat Dan Pemandu Sempena Program Rasmi YAB Menteri Besar Perak Pada 06.12.2021 hingga 08.12.2021.
5.	Jabatan Kerja Raya Daerah Hulu Perak, Gerik	Bayaran Elaun Tanggung Kerja Jawatan Pembantu Tadbir P/O Gred 19 Bagi Tempoh 02.08.2021 – 31.10.2021. Tarikh kelulusan Kew.8 Pada 30.11.2021.
6.	Jabatan Pengairan dan Saliran Kuala Kangsar	i. Bayaran Gaji Pembantu Operasi N11 <i>Contract Of Service</i> Bagi Bulan Oktober dan November 2021. ii. Bayaran Potongan Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) Dan Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) Pembantu Operasi N11 <i>Contract Of Service</i> Bagi Bulan Oktober dan November Tahun 2021.

Sumber: Arahan Pembayaran AP 58

6.2.8. Pembayaran di Bawah Arahan Perbendaharaan (AP) 59

Bayaran sesuatu bil yang dikemukakan dengan sepenuhnya oleh pembekal bagi barang atau perkhidmatan yang dipesan dan dibekalkan dengan suci hati kepada Kerajaan tidak boleh ditahan oleh sebab apa-apa keraguan. Jika terdapat keraguan, pembayaran di bawah AP 59 perlu dibuat dengan kelulusan PKN dan dipertanggungjawabkan kepada Akaun Kumpulan Wang Pendahuluan Diri (Pegawai Awam) sementara menunggu siasatan oleh Pegawai Pengawal atau jabatan. Pada tahun 2022, tiada pembayaran di bawah AP 59 dilakukan oleh Kerajaan Negeri.

7. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan ditubuhkan mengikut kehendak Perenggan 7(b) Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun ini digunakan untuk mengakaun semua pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan, bayaran balik pinjaman dan pindahan penerimaan pinjaman ke Akaun Kumpulan Wang Pembangunan atau Akaun Hasil Disatukan. Kerajaan Negeri tidak menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan sejak tahun 2016.

8. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan adalah sebahagian daripada Kumpulan Wang Disatukan yang diwujudkan di bawah Perenggan 7(c) Akta Tatacara Kewangan 1957 dan terbahagi kepada tiga kumpulan wang, iaitu Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Deposit. Pengurusan wang amanah tertakluk kepada arahan amanah mengikut terma-terma yang ditetapkan. Pada akhir tahun 2022, **Akaun Amanah Disatukan berbaki RM759.75 juta berbanding RM798.74 juta pada tahun 2021 di mana berlaku penurunan sebanyak RM38.99 juta (4.9%)**. Baki Akaun Amanah Disatukan pada tahun 2022 berbanding tahun 2021 seperti dalam **Jadual 27**.

JADUAL 27
BAKI AKAUN AMANAH DISATUKAN PADA TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN	BIL. AKAUN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
					(RM Juta)	(%)
1.	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada:	14	243.69	328.19	(84.50)	(25.7)
	i) Kumpulan Wang Pembangunan	1	30.48	(18.99)	49.47	(260.5)
	ii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	13	213.21	347.18	(133.97)	(38.6)
2.	Kumpulan Wang Amanah Awam	58	328.00	298.47	29.53	9.9
3.	Akaun Deposit	70	188.06	172.08	15.98	9.3
JUMLAH		142	759.75	798.74	(38.99)	(4.9)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

8.1. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

- Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan di bawah peruntukan Seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 untuk maksud tertentu. Kumpulan wang ini merupakan kumpulan wang pusingan dan perbelanjaannya tidak boleh melebihi had peruntukan yang diluluskan oleh DUN.

- b. Analisis Audit mendapati baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada tahun 2022 berjumlah RM243.69 juta di mana berlaku penurunan sebanyak RM134.51 juta bagi Pelbagai Kumpulan Wang.
- c. Punca penurunan disebabkan baki Kumpulan Wang Penyenggaraan Jalan Raya Negeri menurun sebanyak RM121.57 juta di mana agihan dibuat kepada 36 jabatan untuk penyenggaraan jalan negeri. Kumpulan Wang Amanah Majlis Tindakan Ekonomi Negeri (MTEN) turut menurun sebanyak RM12.94 juta disebabkan pelaksanaan 41 program di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi (PRE) Perak Sejahtera 2022. Kedudukan baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan pada akhir tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 28**.

JADUAL 28
KEDUDUKAN BAKI KUMPULAN WANG
AMANAH KERAJAAN PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Kumpulan Wang Pembangunan	30.48	(18.99)	49.47	(260.5)
2.	Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan terdiri daripada:	213.21	347.18	(133.97)	(38.6)
	i) Akaun Penyelesaian	0.00	0.00	0.00	0.0
	ii) Akaun Perniagaan	1.50	1.50	0.00	0.0
	iii) Akaun Pinjaman	36.06	35.52	0.54	1.5
	iv) Kumpulan Wang Luar Jangka	11.00	11.00	0.00	0.0
	v) Pelbagai Kumpulan Wang	164.65	299.16	(134.51)	(45.0)
BAKI PADA 31 DISEMBER		243.69	328.19	(84.50)	(25.7)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

8.1.1. Kumpulan Wang Pembangunan

Kumpulan Wang Pembangunan ditubuhkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 (Akta 406). Sumber kewangan bagi kumpulan wang ini terdiri daripada caruman Akaun Hasil Disatukan, terimaan pemberian daripada Kerajaan Persekutuan, ansuran sewa beli dan jualan serta pelbagai terimaan yang lain. Kumpulan Wang Pembangunan ini hanya boleh dibelanjakan bagi maksud yang ditentukan oleh Akta tersebut.

a. Prestasi Kewangan

- i. Pada tahun 2022, Kumpulan Wang Pembangunan telah mencatat lebih sejumlah RM49.47 juta (67.3%) berbanding RM29.57 juta yang diperolehi pada tahun 2021. Lebih ini disumbangkan oleh penerimaan yang berjumlah RM316.79 juta melebihi perbelanjaan berjumlah RM267.32 juta. Oleh itu, baki

terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan pada akhir tahun 2022 meningkat sebanyak RM49.47 juta menjadi surplus berjumlah RM30.48 juta berbanding defisit berjumlah RM18.99 juta pada tahun 2021. Kedudukan baki Kumpulan Wang Pembangunan pada akhir tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 29**.

JADUAL 29
KEDUDUKAN BAKI KUMPULAN WANG
PEMBANGUNAN PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	(18.99)	(48.56)	29.57	60.9
Penerimaan	316.79	372.64	(55.85)	(15.0)
Perbelanjaan	267.32	343.07	(75.75)	(22.1)
Lebihan	49.47	29.57	19.90	67.3
BAKI PADA 31 DISEMBER	30.48	(18.99)	49.47	(260.5)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

- ii. Pada tahun 2022, **Kerajaan Negeri telah membelanjakan sejumlah RM267.32 juta bagi membiayai pelbagai projek/program pembangunan berbanding RM343.07 juta pada tahun 2021.** Pada keseluruhannya, Perbelanjaan Pembangunan Kerajaan Negeri Perak tahun 2022 menurun sebanyak RM75.75 juta (22.1%) berbanding tahun 2021. Pejabat Kewangan Negeri (PKN) mencatatkan perbelanjaan tertinggi iaitu sejumlah RM95.16 juta (35.6%) pada tahun 2022. Perbelanjaan ini adalah bagi membiayai perbelanjaan Geran Pembangunan Agensi, Sosial, Pendidikan Sekolah, Pendidikan Tinggi dan Pelbagai Projek. Kedudukan perbelanjaan pembangunan pada akhir tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 30**.

JADUAL 30
KEDUDUKAN PERBELANJAAN PEMBANGUNAN
PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	JABATAN/PEJABAT	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Kewangan Negeri	95.16	132.55	(37.39)	(28.2)
2.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	77.39	112.61	(35.22)	(31.3)
3.	Jabatan Kerja Raya	67.81	62.18	5.63	9.1
4.	Jabatan Pengairan dan Saliran	10.85	12.42	(1.57)	(12.6)
5.	Pejabat Daerah dan Tanah	8.01	11.06	(3.05)	(27.6)
6.	Jabatan Pertanian	3.99	6.16	(2.17)	(35.2)
7.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	2.34	3.66	(1.32)	(36.1)
8.	Jabatan Perhutanan	1.77	2.43	(0.66)	(27.2)
JUMLAH		267.32	343.07	(75.75)	(22.1)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

b. Peruntukan dan Perbelanjaan Rancangan Pembangunan Perak (RPP) Tahun 2022

- i. MMK Bilangan 2047 bertarikh 20 Oktober 2021 telah meluluskan cadangan Belanjawan Negeri Perak Tahun 2022. Seterusnya MMK Bilangan 2050 bertarikh 17 November 2021 telah meluluskan cadangan pindaan Belanjawan Negeri Perak Tahun 2022.
- ii. Waran Kumpulan Wang Pembangunan Bilangan 1 Tahun 2022 yang diluluskan adalah sejumlah RM302 juta. Pada 12 Oktober 2022, Waran Sekatan Ke Atas Perbelanjaan Pembangunan Tahun 2022 berjumlah RM12.74 juta telah dikeluarkan yang diluluskan oleh YAB Menteri Besar Perak. Tujuan sekatan adalah untuk mengecilkan defisit Kerajaan Negeri Perak yang diunjurkan bagi tahun 2022. Tindakan ini selaras dengan Seksyen 13(b) Akta Tatacara Kewangan 1957 (Akta 61) yang dikenali sebagai Waran Sekatan. Kedudukan peruntukan asal dan kemas kini bagi tahun 2022 seperti dalam **Jadual 31**.

JADUAL 31
KEDUDUKAN PERUNTUKAN ASAL DAN KEMAS KINI BAGI TAHUN 2022

BIL.	JABATAN/PEJABAT	PERUNTUKAN ASAL (RM Juta)	WARAN SEKATAN (RM Juta)	PERUNTUKAN KEMAS KINI (RM Juta)
1.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	3.70	1.19	2.51
2.	Jabatan Perhutanan	2.00	0.20	1.80
3.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	87.50	6.60	80.90
4.	Pejabat Kewangan Negeri	115.50	4.75	110.75
5.	Pelbagai Jabatan/Pejabat	93.30	0.00	93.30
JUMLAH		302.00	12.74	289.26

Sumber: Waran Sekatan Tahun 2022

- iii. Analisis Audit mendapati 17 jabatan telah membelanjakan peruntukan melebihi 90%. Manakala dua jabatan iaitu PKN dan Pejabat Daerah dan Tanah (PDT) Batang Padang membelanjakan peruntukan kurang daripada 90% iaitu 85.9% dan 67.1%. Perbelanjaan yang dibuat adalah mengikut perancangan peruntukan serta dasar penjimatan yang telah ditetapkan. Butiran terperinci seperti dalam **Jadual 32**.

JADUAL 32
KEDUDUKAN PERUNTUKAN DAN
PENCAPAIAN PERBELANJAAN PEMBANGUNAN TAHUN 2022

BIL.	JABATAN/PEJABAT	PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	PENCAPAIAN (%)
1.	PDT Perak Tengah	0.85	0.85	100.0
2.	PDT Larut, Matang Dan Selama	0.75	0.75	100.0

BIL.	JABATAN/PEJABAT	PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	PENCAPAIAN (%)
3.	PDT Kampar	0.70	0.70	100.0
4.	PDT Manjung	0.60	0.60	100.0
5.	PDT Kinta	0.55	0.55	100.0
6.	PDT Kerian	0.48	0.48	100.0
7.	PDT Hilir Perak	0.40	0.40	100.0
8.	PDT Hulu Perak	1.18	1.18	100.0
9.	PDT Bagan Datuk	0.50	0.50	100.0
10.	PDT Muallim	0.40	0.40	100.0
11.	Jabatan Pertanian	4.00	3.99	99.8
12.	Jabatan Pengairan dan Saliran	11.00	10.85	98.6
13.	Jabatan Perhutanan	1.80	1.77	98.3
14.	PDT Kuala Kangsar	1.07	1.05	98.1
15.	Jabatan Kerja Raya	70.00	67.81	96.9
16.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri*	80.90	77.39	95.7
17.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	2.51	2.34	93.2
18.	Pejabat Kewangan Negeri*	110.75	95.16	85.9
19.	PDT Batang Padang	0.82	0.55	67.1
JUMLAH		289.26	267.32	92.4

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022

Nota: Peruntukan bagi jabatan/pejabat bertanda (*) adalah untuk projek yang berbentuk fizikal dan bukan fizikal

c. Prestasi Pelaksanaan Projek/Program RPP Tahun 2022

- i. Pada tahun 2022, sebanyak 1,352 projek telah dirancang untuk dilaksanakan merangkumi projek utama dan kerja-kerja kecil yang dilaksanakan di bawah projek/program utama. Daripada jumlah tersebut, 1,326 (98.1%) projek/program telah disiapkan sepenuhnya dan 18 (1.3%) projek/program sedang dilaksanakan. Manakala lapan (0.6%) projek/program masih belum dimulakan kerana terdapat empat projek/program belum mula, dua projek/program tangguh dan dua projek/program batal. Prestasi pelaksanaan projek sehingga akhir tahun 2022 seperti dalam **Jadual 33** dan **Carta 4**.

JADUAL 33
STATUS PRESTASI PELAKSANAAN RPP 2022

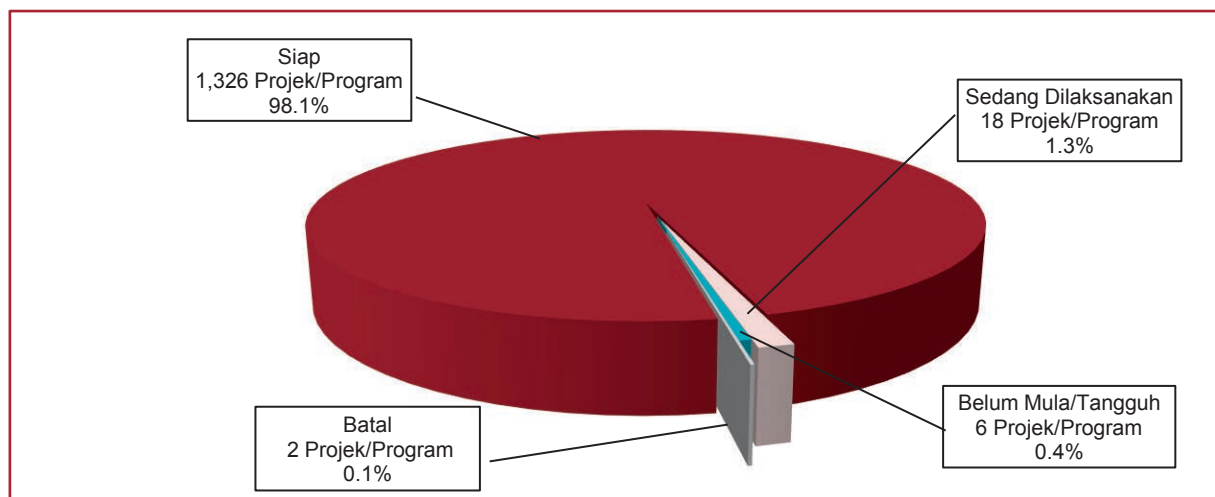
BIL.	JABATAN/PEJABAT	PROJEK/PROGRAM					PERATUS SIAP (%)
		SIAP	SEDANG DILAKSANAKAN	BELUM MULA / TANGGUH	BATAL	JUMLAH	
1.	Pejabat Daerah dan Tanah	303	0	0	0	303	100
2.	Jabatan Perhutanan Negeri Perak	6	0	0	0	6	100
3.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri*	328	0	1	0	329	99.7

BIL.	JABATAN/PEJABAT	PROJEK/PROGRAM					PERATUS SIAP (%)
		SIAP	SEDANG DILAKSANAKAN	BELUM MULA / TANGGUH	BATAL	JUMLAH	
4.	Jabatan Pengairan dan Saliran Negeri Perak	235	5	0	0	240	97.9
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri Perak	62	0	2	0	64	96.9
6.	Jabatan Kerja Raya Negeri Perak	281	10	0	0	291	96.6
7.	Jabatan Pertanian Negeri Perak	54	0	0	2	56	96.4
8.	Pejabat Kewangan Negeri/(Pelbagai Projek)*	57	3	3	0	63	90.5
JUMLAH		1,326	18	6	2	1,352	98.1

Sumber: Laporan Prestasi Kewangan dan Fizikal Tahun 2022

Nota: (*) Projek yang berbentuk fizikal sahaja

CARTA 4
STATUS PRESTASI PELAKSANAAN RPP 2022

Sumber: Laporan Prestasi Kewangan dan Fizikal RPP 2022

d. Peruntukan Tidak Dibelanjakan Langsung

- i. Semakan Audit mendapati peruntukan pembangunan lapan projek/program tidak dibelanjakan berjumlah RM1.53 juta. Sebanyak empat projek berjumlah RM1.43 juta belum dibelanjakan kerana terdapat isu izin lalu tanah, persempadanan kawasan projek, perubahan atau pertambahan skop kerja serta perubahan harga semasa.
- ii. Seterusnya dua program berjumlah RM0.10 juta ditangguhkan kerana terdapat perubahan spesifikasi dan kuantiti bekalan. Manakala dua program latihan di Jabatan Pertanian berjumlah RM4,376 telah dibatalkan kerana tiada sambutan peserta dan peningkatan kos bahan latihan. Butiran terperinci seperti dalam **Jadual 34**.

JADUAL 34
PERUNTUKAN TIDAK DIBELANJAKAN LANGSUNG

BIL.	PTJ/AGENSI	PERIHAL PROJEK/PROGRAM	JUMLAH PERUNTUKAN KEMAS KINI 2022 (RM Juta)	JUMLAH PERBELANJAAN SEHINGGA 31.12.2022 (RM Juta)	SEBAB PERUNTUKAN TIDAK DIBELANJA BERDASARKAN MAKLUM BALAS YANG DITERIMA
PROJEK BELUM MULA					
1.	PDT Perak Tengah	Membina Baru Laluan Sekolah Kebangsaan Selat Pulau, Kampung Selat Pulau, Mukim Pasir Salak, Daerah Kecil Kampung Gajah.	0.04	0.00	Projek masih belum dilaksanakan dalam tahun 2022 kerana terdapat isu izin lalu tanah. Peruntukan telah diumumkan ke Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah.
2.	Perbadanan Taman Negeri Perak	Projek Naik Taraf Utiliti Tapak Eko Pelancongan Taman Negeri, Taman Alam Kinta, Mukim Teja, Kampar.	0.29	0.00	Projek masih belum dilaksanakan dalam tahun 2022 kerana terdapat pertambahan skop kerja serta perubahan harga semasa.
3.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	Kerja-Kerja Kecemasan Mengorek dan Mendalamkan Tasik dan Bina Pintu Air Baru di Taman Tasek Takong Pengkalan Hulu Bagi Tahun 2022.	0.60	0.00	Projek masih belum dilaksanakan dalam tahun 2022 kerana terdapat perubahan skop kerja.
4.	PDT Kerian	Projek Pembinaan Infrastruktur di Tanah Perkuburan Islam, Sungai Kepar, Mukim Selinsing.	0.50	0.00	Projek masih belum dilaksanakan dalam tahun 2022 kerana isu persempadanan kawasan projek. Peruntukan telah diumumkan ke Akaun Amanah Program dan Projek Khas Daerah.
JUMLAH			1.43	0.00	
PROGRAM TANGGUH					
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar	Membekal dan Menghantar Peralatan dan Mesin Pemprosesan Produk Hiliran Ternakan Usahawan Kecil Bagi 5 Daerah	0.02	0.00	JPV memohon kelulusan PKN untuk meluluskan perubahan spesifikasi dan kuantiti bekalan.
6.		Perkhidmatan Pertanian Pembangunan 4 Ekar Pastura Pedok Rusa Ladang Infoternak	0.08	0.00	PKN memutuskan perolehan ditangguhkan ke tahun 2023 kerana telah menghampiri tarikh penutupan akaun dan dikhuatiri ada masalah semasa penerimaan barang.
JUMLAH			0.10	0.00	
PROGRAM BATAL					
7.	Jabatan Pertanian	Kursus Penyediaan Business Plan	*0.00	0.00	Program dibatalkan kerana tiada sambutan peserta yang ingin menghadiri kursus.
8.		Kursus Teknologi Penghasilan Baja Organik	**0.00	0.00	Program dibatalkan kerana peningkatan kos bahan latihan.
JUMLAH			***0.00	0.00	
JUMLAH KESELURUHAN			1.53	0.00	

Sumber: Laporan Prestasi Kewangan dan Fizikal Tahun 2022

Nota:
 (*) – RM2,188
 (**) – RM2,188
 (***) – RM4,376

iii. **Projek Naik Taraf Utiliti Tapak Eko Pelancongan Taman Negeri Taman Alam Kinta, Mukim Teja, Kampar Belum Mula**

- PKN telah menyalurkan peruntukan kepada Perbadanan Taman Negeri Perak (PTNP) bagi Projek Naik Taraf Utiliti Tapak Eko Pelancongan Taman Negeri Taman Alam Kinta, Mukim Teja, Kampar berjumlah RM0.83 juta. Peruntukan ini terdiri daripada sejumlah RM0.54 juta yang disalurkan pada 10 Julai dan 4 September 2020. Manakala peruntukan berjumlah RM292,868 pada 11 Oktober 2022.
- Semakan Audit mendapati setakat 31 Disember 2022, PTNP hanya membelanjakan sejumlah RM118,025 (14.3%) daripada jumlah peruntukan diterima sejumlah RM0.83 juta. Baki peruntukan sedia ada yang masih belum dibelanjakan sejak tahun 2020 hingga 2022 adalah berjumlah RM0.71 juta. Perkara ini berlaku disebabkan peningkatan kos projek kepada RM2.44 juta. Peningkatan kos ini berpunca daripada perubahan skop kerja, kenaikan harga bahan binaan dan keperluan di tapak untuk meroboh melupus struktur sedia. Butiran terperinci berkaitan peruntukan dan perbelanjaan bagi projek tersebut seperti dalam **Jadual 35**.

JADUAL 35
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN PROJEK PEMBANGUNAN FIZIKAL PTNP

BIL.	PERIHAL PERUNTUKAN	NO. / TARIKH BAUCAR JURNAL	PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	BAKI (RM Juta)
1.	Pakej Rangsangan Ekonomi Sektor Pelancongan – Naik Taraf Utiliti Air Taman Alam Kinta	20DBPJ0700621 / 10.07.2020	0.40	0.11	0.29
2.	Peruntukan Projek Pembangunan Fizikal dan Bahan Promosi & Penerbitan Geopark 2020	20DBPJ0700777 / 04.09.2020	0.14	0.01	0.13
3.	Peruntukan Tambahan Bagi Projek Naik Taraf Utiliti Tapak Eko Pelancongan Taman Alam Kinta	22DBPJ0701135 / 11.10.2022	0.29	0.00	0.29
JUMLAH			0.83	0.12	0.71

Sumber: Laporan Projek Naik Taraf Utiliti Tapak Eko Pelancongan Taman Negeri Taman Alam Kinta, Mukim Teja

Maklum Balas Pejabat Kewangan Negeri Perak pada 17 Julai dan 14 Ogos 2023

Pihak PKN memaklumkan status pelaksanaan projek/program adalah seperti di bawah:

- Membina Baru Laluan Sekolah Kebangsaan Selat Pulau, Kampung Selat Pulau, Mukim Pasir Salak, Daerah Kecil Kampung Gajah telah siap pada 11 Ogos 2023 dan sedang dalam proses bayaran.
- Kerja Kecemasan Mengorek dan Mendalamkan Tasik dan Bina Pintu Air Baru di Taman Tasek Takong Pengkalan Hulu Bagi Tahun 2022 telah siap pada 24 Julai 2023 dan masih dalam proses bayaran.
- Projek Pembinaan Infrastruktur di Tanah Perkuburan Islam, Sungai Kepar, Mukim Selinsing telah siap dan dibayar pada 31 Mac 2023.
- Perkhidmatan Pertanian Pembangunan empat Ekar Pastura Pedok Rusa Ladang Infoternak telah selesai dan dibayar pada 10 Januari 2023.
- Membekal dan Menghantar Peralatan dan Mesin Pemprosesan Produk Hiliran Ternakan Usahawan Kecil Bagi lima Daerah telah selesai dan dibayar pada 19 Jun 2023.

Pihak PKN menetapkan supaya keperluan tambahan berjumlah RM1.73 juta bagi Projek Naik Taraf Utiliti Tapak Eko Pelancongan Taman Negeri, Taman Alam Kinta, Mukim Teja, Kampar dimohon melalui pemeriksaan belanjawan tahun 2024. Manakala pihak JKR di dalam proses penyediaan *Preliminaries Detailed Abstract* (PDA) Projek dengan kos RM2.50 juta.

8.1.2. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

a. Kumpulan Wang Amanah Penyenggaraan Jalan Raya Negeri

- i. Kumpulan Wang Amanah (KWA) Penyenggaraan Jalan Raya Negeri diwujudkan mengikut Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 dan telah dipinda penubuhannya daripada Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957 kepada Seksyen 10 mulai 1 Julai 2013.
- ii. Pada 1 Julai 2021, Garis Panduan Tatacara Pengurusan Pemberian Penyenggaraan Jalan Negeri 3.0 telah dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan Malaysia. Tatacara ini ditambah baik bagi tujuan memudahcara pentadbiran Pemberian Penyenggaraan Jalan Negeri oleh Kerajaan Negeri melalui keputusan Majlis Kewangan Negara (MKewN) dan keputusan Jawatankuasa Pengurusan Pemberian Penyenggaraan Jalan Negeri di peringkat Kerajaan Persekutuan.

- iii. Pada tahun 2022, jumlah terimaan KWA Penyenggaraan Jalan Raya Negeri adalah sejumlah RM586.88 juta. Daripada jumlah ini, sejumlah RM586.07 juta adalah Pemberian Penyenggaraan Jalan Raya daripada Kerajaan Persekutuan. Baki sejumlah RM0.81 juta adalah terdiri daripada pelarasan kod akaun tersalah caj. Terimaan menunjukkan penurunan sebanyak RM3.20 juta (0.5%) berbanding RM590.08 juta pada tahun 2021. Jumlah terimaan tahun 2022 yang telah dibelanjakan adalah sejumlah RM708.45 juta.
- iv. Perbelanjaan KWA Penyenggaraan Jalan Raya Negeri adalah termasuk perbelanjaan mengurus pentadbiran sejumlah RM1.81 juta (0.25%) berbanding keseluruhan perbelanjaan. Baki KWA Penyenggaraan Jalan Raya Negeri pada akhir tahun 2022 berjumlah RM157.80 juta. Kedudukan KWA Penyenggaraan Jalan Raya Negeri bagi tempoh 2018 hingga 2022 seperti di dalam **Jadual 36**.

JADUAL 36
KEDUDUKAN BAKI AKAUN PERUNTUKAN KHAS
BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2022

TAHUN	BAKI PADA 1 JANUARI (RM Juta)	TERIMAAN (RM Juta)	PERBELANJAAN SEMASA		BAKI PADA 31 DISEMBER (RM Juta)
			(RM Juta)	(%)	
2018	167.04	486.16	452.15	93.0	201.05
2019	201.05	527.88	474.51	89.9	254.42
2020	254.42	586.35	545.83	93.1	294.94
2021	294.94	590.08	605.65	102.6	279.37
2022	279.37	586.88	708.45	120.7	157.80

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

b. Kumpulan Wang Amanah Majlis Tindakan Ekonomi Negeri

- i. Kumpulan Wang Amanah Majlis Tindakan Ekonomi Negeri (MTEN) diwujudkan mengikut Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 bagi tujuan memperakaukan semua terimaan dan perbelanjaan berkaitan program/projek rangsangan ekonomi dan lain-lain program/projek yang memberi impak kepada pembangunan ekonomi negeri Perak.
- ii. Baki peruntukan awal tahun 2022 bagi tujuan Pakej Rangsangan Ekonomi (PRE) Negeri Perak 2022 akaun amanah MTEN berjumlah RM19.78 juta. Pada tahun 2022, terimaan bagi MTEN adalah berjumlah RM3.18 juta yang merupakan pelarasan vot dana tersalah caj berjumlah RM3.12 juta dan pelarasan bagi pemulangan baki peruntukan PRE Negeri Perak yang berjumlah RM0.06 juta. Perbelanjaan MTEN terdiri daripada program/projek di bawah PRE Negeri Perak yang berjumlah RM12.94 juta. Selain itu, terdapat pelarasan

vot dana dan pelarasan akaun wang jaminan pelaksanaan berjumlah RM3.18 juta. Baki pada akhir tahun 2022 berjumlah RM6.84 juta dan butiran lanjut seperti dalam **Jadual 37**.

JADUAL 37
BAKI KUMPULAN WANG AMANAH MAJLIS TINDAKAN EKONOMI
NEGERI PADA TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

PERKARA	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	19.78	19.78	0.00	0.0
Penerimaan	3.18	160.22	(157.04)	(98.0)
Pembayaran	16.12	160.22	(144.10)	(89.9)
BAKI PADA 31 DISEMBER	6.84	19.78	(12.94)	(65.4)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

8.2. Kumpulan Wang Amanah Awam

8.2.1. Kumpulan Wang Amanah Awam ditubuhkan di bawah Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957, iaitu terdiri daripada Kumpulan Wang Khas yang dipegang oleh Kerajaan Negeri dan wang amanah yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri, agensi, syarikat swasta dan individu bagi maksud tertentu. Pada tahun 2022, baki Kumpulan Wang Amanah Awam meningkat sebanyak RM29.53 juta (9.9%) kepada RM328 juta berbanding RM298.47 juta pada tahun 2021. Kedudukan baki Kumpulan Wang Amanah Awam pada akhir tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 38**.

JADUAL 38
KEDUDUKAN BAKI KUMPULAN WANG
AMANAH AWAM PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING 2021

PERKARA	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
			(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	298.47	264.26	34.21	12.9
Penerimaan	260.10	259.08	1.02	0.4
Pembayaran	230.57	224.87	5.7	2.5
BAKI PADA 31 DISEMBER	328.00	298.47	29.53	9.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

8.2.2. Analisis Audit mendapati peningkatan ketara akaun amanah adalah disebabkan antaranya baki Akaun Amanah Hartanah Bumiputera Negeri Perak yang sejumlah RM15.16 juta dan Akaun Amanah Tabung Bencana Negeri Perak sejumlah RM13.99 juta. Peningkatan Akaun Amanah Hartanah Bumiputera Negeri Perak disebabkan kutipan bagi penalti pelepasan kuota bumiputera sejumlah RM15.16 juta. Bagi Akaun Amanah Tabung Bencana dan Bantuan Sosial Negeri Perak pula,

peningkatan adalah disebabkan saluran peruntukan daripada Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA) pada bulan Disember 2022 berjumlah RM9 juta.

8.2.3. Akaun Amanah di Bawah Seliaan Badan Berkanun Negeri

- a. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2022 telah merekodkan akaun-akaun amanah yang berada di bawah kawalan Badan Berkanun Negeri (BBN) iaitu Lembaga Perumahan dan Hartanah Perak (LPHP), Perbadanan Taman Negeri Perak dan Lembaga Muzium Negeri Perak. Baki tujuh akaun amanah yang berada di bawah seliaan BBN sehingga 31 Disember 2022 adalah sejumlah RM118.08 juta berbanding RM97.21 juta pada tahun 2021. Perkara ini telah dibangkitkan dalam Penyata Kewangan tahun 2021 dan 2020.
- b. Semakan Audit mendapati enam akaun amanah berjumlah RM117.62 juta menunjukkan peningkatan sebanyak RM21.47 juta (22.3%) pada tahun 2022 berbanding RM96.15 juta pada tahun 2021. Manakala baki satu akaun amanah iaitu Kumpulan Wang Amanah Program Royal Belum State Park To UNESCO World Heritage Site menunjukkan penurunan sebanyak RM0.60 juta (56.6%) pada tahun 2022 berbanding RM1.06 juta pada tahun 2021. Butiran terperinci baki akaun amanah BBN seperti dalam **Jadual 39**.

JADUAL 39

BAKI AKAUN AMANAH BADAN BERKANUN NEGERI BAGI TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	BADAN BERKANUN NEGERI	AKAUN AMANAH AWAM	KOD AKAUN AMANAH	TAHUN		PERUBAHAN	
				2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	(RM Juta)	%
1.	Lembaga Perumahan dan Hartanah Negeri Perak	Akaun Amanah Hartanah Bumiputera	60052	87.09	71.93	15.16	21.1
		Akaun Amanah Program Perumahan Negeri Perak	60030	27.24	21.75	5.49	25.2
		Akaun Amanah Program Perumahan Pulau Pangkor	60026	0.59	0.43	0.16	37.2
2.	Perbadanan Taman Negeri	Kump. Wang Amanah Taman Negeri Perak	60006	1.64	1.27	0.37	29.1
		Kump. Wang Amanah Sumbangan Yayasan Sime Darby	60053	0.38	0.14	0.24	171.4
		Kump. Wang Amanah Program Royal Belum State Park To UNESCO World Heritage Site	60075	0.46	1.06	(0.60)	(56.6)
3.	Lembaga Muzium Negeri Perak	Akaun Amanah Kompleks Sejarah Pasir Salak	60010	0.68	0.63	0.05	7.9
JUMLAH				118.08	97.21	20.87	21.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

- c. Pihak PKN memaklumkan bahawa akaun-akaun yang berada di bawah kawalan Perbadanan Taman Negeri dan Lembaga Muzium Negeri Perak dijangka akan dipindahkan secara berperingkat daripada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri kepada Penyata Kewangan BBN mulai tahun 2025.

8.2.4. Pada tahun 2022, sebanyak dua akaun amanah awam berjumlah RM76,843 telah ditutup dan dipindahkan ke Akaun Hasil Disatukan seperti dalam **Jadual 40**.

JADUAL 40
AKAUN AMANAH AWAM YANG DITUTUP PADA TAHUN 2022

BIL.	AKAUN AMANAH AWAM	BAKI AKAUN AMANAH (RM)
1.	Akaun Amanah Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) TNB JANAMANJUNG Sdn Bhd	76,083
2.	Akaun Amanah Bayaran Wang Pampasan Pengambilan Tanah Untuk Pembinaan Jalan	760
JUMLAH		76,843

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022

8.3. Akaun Deposit

8.3.1. Deposit adalah wang yang diterima oleh jabatan bagi sesuatu maksud mengikut undang-undang tertentu atau perjanjian yang dipegang untuk satu jangka masa tertentu. Wang deposit akan dikembalikan setelah maksudnya tercapai atau dijadikan hasil apabila pendeposit tidak dapat dikenal pasti dan tidak dituntut. Pada akhir tahun 2022, Kerajaan Negeri mempunyai 70 akaun deposit berjumlah RM188.06 juta yang diselenggarakan oleh 35 Jabatan.

8.3.2. Baki deposit pada tahun 2022 sejumlah RM188.06 juta berbanding sejumlah RM172.08 juta pada tahun 2021, iaitu peningkatan sebanyak RM15.98 juta (9.3%). Baki deposit pada tahun 2022 berbanding tahun 2021 seperti dalam **Jadual 41**.

JADUAL 41
BAKI DEPOSIT PADA TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Deposit Am	135.71	118.85	16.86	14.2
2.	Deposit Khusus	49.66	50.21	(0.55)	(1.1)
3.	Deposit Pelarasan	0.80	1.15	(0.35)	(30.4)
4.	Deposit Perumahan Awam Kos Rendah	1.89	1.87	0.02	1.1
JUMLAH		188.06	172.08	15.98	9.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

8.3.3. Wang Jaminan Pelaksanaan (WJP) adalah sejumlah wang yang dipegang oleh Kerajaan bagi memastikan kontraktor memenuhi dan melaksanakan obligasinya di bawah kontrak yang ditandatangani. Pada tahun 2022, baki WJP adalah berjumlah RM23.66 juta meningkat sebanyak RM3.80 juta (19.1%) berbanding sejumlah RM19.86 juta pada tahun 2021. Peningkatan ini adalah disebabkan oleh pertambahan WJP bagi kontrak MARRIS. Baki WJP pada akhir tahun 2022 berbanding tahun 2021 seperti dalam **Jadual 42**.

JADUAL 42
KEDUDUKAN BAKI DEPOSIT WANG JAMINAN PELAKSANAAN
PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	JABATAN/PEJABAT	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Kewangan Negeri (MARRIS)	9.06	3.68	5.38	146.2
2.	Unit Perancang Ekonomi Negeri Perak	4.45	6.04	(1.59)	(26.3)
3.	Lembaga Perumahan Hartanah Perak	3.77	3.73	0.04	1.1
4.	Jabatan Kerja Raya Negeri Perak	2.40	2.24	0.16	7.1
5.	Jabatan Kerja Raya Kuala Kangsar	1.23	1.42	(0.19)	(13.4)
6.	Pelbagai Jabatan (23)	2.75	2.75	0.00	0.0
JUMLAH		23.66	19.86	3.80	19.1

Sumber: Senarai Baki Pendeposit Tahun 2022 dan 2021

8.3.4. Pada tahun 2022, penurunan Deposit Pelarasan disebabkan sejumlah RM107,209 bagi deposit Pelarasan Cek Terbatat dan Pindahan Dana Elektronik telah diselaraskan ke Akaun Hasil. Manakala sejumlah RM5,209 telah dipulangkan kepada pendeposit.

9. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum menunjukkan baki aset dan tanggungan Kerajaan yang boleh dilupuskan atau boleh dilunaskan pada masa akan datang yang tidak dinyatakan dalam Penyata Kedudukan Kewangan. Penyata ini terdiri daripada Penyata Akaun Memorandum Aset dan Penyata Akaun Memorandum Liabiliti. Penyata Akaun Memorandum Aset menunjukkan kedudukan Pinjaman Boleh Dituntut dan Pelaburan. Penyata Akaun Memorandum Liabiliti pula menunjukkan Hutang Awam Kerajaan Negeri.

9.1. Penyata Akaun Memorandum Aset - Pinjaman Boleh Dituntut

9.1.1. Pinjaman Boleh Dituntut merupakan pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada agensi negeri dengan menggunakan sumber Kerajaan Negeri atau pinjaman yang diperoleh daripada Kerajaan Persekutuan. Pada tahun 2022, Kerajaan Negeri mempunyai sebanyak 33 Pinjaman Boleh Dituntut berjumlah RM186.23 juta terdiri daripada 18 pinjaman kepada 11 Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), empat pinjaman kepada tiga BBN, satu pinjaman kepada Universiti Sultan Azlan Shah (USAS) dan 10 pinjaman Projek Bekalan Air kepada Lembaga Air Perak (LAP).

9.1.2. Analisis Audit mendapati baki pinjaman boleh dituntut pada akhir tahun 2022 berjumlah RM186.23 juta meningkat sebanyak RM1.18 juta (0.6%) berbanding sejumlah RM185.05 juta pada tahun 2021. Baki pinjaman boleh dituntut yang mengalami peningkatan adalah PBT dan LAP masing-masing berjumlah RM2.57 juta dan RM1.54 juta. Seterusnya baki pinjaman boleh dituntut yang menurun adalah BBN dan USAS berjumlah RM2.93 juta. Kedudukan pinjaman boleh dituntut pada tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 43**.

JADUAL 43
KEDUDUKAN PINJAMAN BOLEH DITUNTUT
PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Pinjaman Kepada PBT	45.80	43.23	2.57	5.9
2.	Pinjaman Kepada BBN	21.17	23.53	(2.36)	(10.0)
3.	Pinjaman Kepada Universiti Sultan Azlan Shah	18.86	19.43	(0.57)	(2.9)
4.	Pinjaman Kepada LAP	100.40	98.86	1.54	1.6
JUMLAH		186.23	185.05	1.18	0.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

9.1.3. Pada tahun 2022, Kerajaan Negeri telah menyalurkan pinjaman baharu bagi tujuan penyediaan senarai nilai baharu pegangan oleh PBT sejumlah RM6.40 juta kepada enam PBT. Selain itu, Kerajaan Negeri juga telah menyalurkan pinjaman baharu bagi membiayai pembelian satu unit kedai pejabat empat tingkat di Jalan Tambun Bulatan Raja Dihilir sejumlah RM2 juta kepada Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak. Bayaran balik bagi pinjaman tersebut akan bermula pada tahun 2023. Butiran mengenai penyaluran pinjaman seperti dalam **Jadual 44**.

JADUAL 44
PENYALURAN PINJAMAN PADA TAHUN 2022

JENTAJAN PINJAMAN PADA TAHUN 2022			
BIL.	AGENCI NEGERI	TUJUAN PINJAMAN	JUMLAH (RM Juta)
PIHAK BERKUASA TEMPATAN			
1.	Majlis Daerah Perak Tengah	Pinjaman Bagi Tujuan Penyediaan Senarai Nilai Baharu Pegangan oleh Pihak Berkuasa Tempatan Negeri Perak Darul Ridzuan.	0.75
2.	Majlis Perbandaran Teluk Intan		1.30
3.	Majlis Perbandaran Taiping		1.50
4.	Majlis Daerah Kampar		0.99
5.	Majlis Daerah Tapah		0.86
6.	Majlis Daerah Batu Gajah		1.00
JUMLAH			6.40
BADAN BERKANUN NEGERI			
1.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	Membiayai Pembelian Satu Unit Kedai Pejabat Empat Tingkat di Jalan Tambun Bulatan Raja Dihilir.	2.00
JUMLAH			2.00
JUMLAH KESELURUHAN			8.40

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022

9.1.4. Pada tahun 2022, Kerajaan Negeri telah menerima bayaran balik pinjaman sejumlah RM8.77 juta. Bayaran balik pinjaman ini diperoleh daripada PBT adalah berjumlah RM3.84 juta, BBN sejumlah RM4.36 juta dan USAS sejumlah RM0.57 juta. Sejumlah RM1.54 juta dibuat oleh PKN kepada LAP merupakan bayaran balik bagi tiga projek yang masih aktif. Manakala baki sejumlah RM1.25 juta adalah bayaran balik bagi dua projek yang telah dihapus kira oleh Kerajaan Persekutuan. Kedudukan baki pinjaman boleh dituntut pada tahun 2022 seperti dalam **Jadual 45**.

JADUAL 45
KEDUDUKAN BAKI PINJAMAN BOLEH DITUNTUT PADA AKHIR TAHUN 2022

BIL.	AGENSI NEGERI	BAKI PINJAMAN PADA 01.01.2022 (RM Juta)	PELARASAN SEMULA BAKI (BAYARAN BALIK PINJAMAN TERLEBIH BAYAR) (RM Juta)	PENYALURAN PINJAMAN BAHARU (RM Juta)	PENYELESAIAN PINJAMAN (PRINSIPAL) (RM Juta)	BAKI PINJAMAN PADA 31.12.2022 (RM Juta)
PINJAMAN KEPADA PIHAK BERKUASA TEMPATAN						
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	34.61	0.00	0.00	1.93	32.68
2.	Majlis Daerah Perak Tengah	3.66	0.00	0.75	0.24	4.17
3.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	0.67	0.00	1.30	0.13	1.84
4.	Majlis Daerah Tanjong Malim	0.41	0.00	0.00	0.20	0.21
5.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	0.82*	0.01*	0.00	0.07	0.76
6.	Majlis Perbandaran Taiping	0.51	0.00	1.50	0.25	1.76
7.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.47	0.00	0.00	0.07	0.40
8.	Majlis Daerah Kampar	0.00	0.00	0.99	0.00	0.99

BIL.	AGENSI NEGERI	BAKI PINJAMAN PADA 01.01.2022 (RM Juta)	PELARASAN SEMULA BAKI (BAYARAN BALIK PINJAMAN TERLEBIH BAYAR) (RM Juta)	PENYALURAN PINJAMAN BAHARU (RM Juta)	PENYELESAIAN PINJAMAN (PRINSIPAL) (RM Juta)	BAKI PINJAMAN PADA 31.12.2022 (RM Juta)
PINJAMAN KEPADA PIHAK BERKUASA TEMPATAN						
9.	Majlis Daerah Tapah	0.00	0.00	0.86	0.00	0.86
10.	Majlis Daerah Batu Gajah	0.00	0.00	1.00	0.00	1.00
11.	Majlis Perbandaran Manjung	2.08	0.00	0.00	0.95	1.13
JUMLAH		43.23	0.01	6.40	3.84	45.80
PINJAMAN KEPADA BADAN BERKANUN NEGERI						
1.	Yayasan Perak	11.28	0.00	0.00	2.91	8.37
2.	Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri Perak	0.00	0.00	2.00	0.00	2.00
3.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	12.25	0.00	0.00	1.45	10.80
JUMLAH		23.53	0.00	2.00	4.36	21.17
PINJAMAN KEPADA UNIVERSITI SULTAN AZLAN SHAH						
1.	Universiti Sultan Azlan Shah	19.43	0.00	0.00	0.57	18.86
JUMLAH		19.43	0.00	0.00	0.57	18.86
PINJAMAN KEPADA LEMBAGA AIR PERAK						
1.	Lembaga Air Perak	98.86	1.54	0.00	0.00	100.40
JUMLAH		98.86	1.54	0.00	0.00	100.40
JUMLAH KESELURUHAN		185.05	1.55	8.40	8.77	186.23

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022

Nota: (*) Penjadualan Semula Dibuat Pada Tahun 2022 Bagi Baki Pinjaman Serta Tunggakan Faedah MPKK.

9.1.5. Sejumlah RM1.44 juta bayaran balik pinjaman (prinsipal) adalah terdiri daripada bayaran anuiti akhir satu daripada tiga pinjaman bagi MBI dan MPM masing-masing sejumlah RM0.59 juta dan RM0.52 juta. Seterusnya satu daripada dua pinjaman MAIPk telah dibayar sejumlah RM0.33 juta. Kedudukan penyelesaian pinjaman pada tahun 2022 seperti **Jadual 46**.

JADUAL 46
PENYELESAIAN PINJAMAN PADA TAHUN 2022

BIL.	AGENSI NEGERI	TUJUAN PINJAMAN	JUMLAH PENYELESAIAN PINJAMAN (RM Juta)
PENYELESAIAN ANUITI AKHIR			
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	Pinjaman Membina Semula Pasar Dalam Kawasan Majlis Bandaraya Ipoh	0.59
2.	Majlis Perbandaran Manjung	Pinjaman Membiayai Pembelian Kenderaan Untuk Majlis Perbandaran Manjung	0.52
3.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	Pinjaman Bagi Pembelian Tanah Lot 10758 Geran 64978 Mukim Hulu Kinta	0.33
JUMLAH KESELURUHAN			1.44

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022

9.1.6. Tunggakan Pinjaman Boleh Dituntut

Mengikut Jadual Bayaran Balik Pinjaman dan Jadual Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman sehingga 31 Disember 2022, anuiti tahun 2022 yang sepatutnya dibayar adalah sejumlah RM16.80 juta. Ini menjadikan bayaran balik pinjaman yang perlu dijelaskan oleh agensi negeri pada tahun 2022 berjumlah RM41.40 juta. Namun, Kerajaan Negeri hanya menerima bayaran balik pinjaman daripada agensi negeri berjumlah RM10.65 juta. Bayaran balik yang diterima oleh Kerajaan Negeri adalah terdiri daripada anuiti tahun semasa. Perkara ini berlaku disebabkan:

- a. Berdasarkan keputusan Kerajaan Negeri melalui Mesyuarat Berhubung Royalti Air kepada Kerajaan Negeri Perak dan Isu-isu Berkaitan pada 19 November 2018, pihak LAP tidak perlu membuat bayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Negeri bagi tahun 2018. Pinjaman bagi projek bekalan air akan dipindahkan kepada Pengurusan Aset Air Berhad (PAAB) secara berperingkat berdasarkan perjanjian penstrukturan industri perkhidmatan bekalan air yang ditandatangani dengan Kerajaan Persekutuan. Kerajaan Negeri perlu menyelenggara lejar rekod pinjaman LAP sehingga proses pemindahan pinjaman kepada PAAB selesai. PKN memaklumkan tunggakan pinjaman boleh dituntut masih dalam proses pindahan kepada PAAB. Kerajaan Negeri masih menunggu arahan pemindahan pinjaman LAP kepada PAAB daripada Kementerian Kewangan Malaysia.
- b. Pada 1 Januari 2022 baki Tunggakan Pinjaman Boleh Dituntut (pokok dan faedah) daripada agensi negeri adalah berjumlah RM24.75 juta. Tunggakan ini terdiri daripada MPKK sejumlah RM147,330 dan LAP sejumlah RM24.60 juta. Pada 31 Disember 2022, baki tunggakan MPKK menjadi sifar selepas penjadualan semula (kedua) bagi Pinjaman Membiayai Kerja-kerja di Luar Skop Projek Pembinaan Dewan Serbaguna Kuala Kangsar diluluskan MMK Bilangan 2055 pada 12 Januari 2022.
- c. Pada 31 Disember 2022, LAP masih mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman berjumlah RM30.75 juta. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman agensi negeri pada tahun 2022 seperti dalam **Jadual 47**.

JADUAL 47
KEDUDUKAN TUNGGAKAN BAYARAN BALIK PINJAMAN AGENSI NEGERI PADA TAHUN 2022

BIL.	AGENCI NEGERI	TUNGGAKAN PADA 01.01.2022 (RM Juta)	ANUITI TAHUN 2022 (RM Juta)	JUMLAH PATUT DIJELASKAN TAHUN 2022 (RM Juta)	JUMLAH TELAH DIJELASKAN TAHUN 2022 (RM Juta)	TUNGGAKAN PADA 31.12.2022 (RM Juta)
PINJAMAN KEPADA PIHAK BERKUASA TEMPATAN						
1.	Majlis Bandaraya Ipoh	0.00	2.57	2.57	2.57	0.00
2.	Majlis Daerah Perak Tengah	0.00	0.39	0.39	0.39	0.00
3.	Majlis Perbandaran Teluk Intan	0.00	0.14	0.14	0.14	0.00
4.	Majlis Daerah Tanjong Malim	0.00	0.21	0.21	0.21	0.00
5.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	0.15*	0.09	0.09	0.09	0.00
6.	Majlis Perbandaran Taiping	0.00	0.27	0.27	0.27	0.00
7.	Majlis Daerah Pengkalan Hulu	0.00	0.09	0.09	0.09	0.00
8.	Majlis Perbandaran Manjung	0.00	0.98	0.98	0.98	0.00
JUMLAH		0.15	4.74	4.74	4.74	0.00
PINJAMAN KEPADA BADAN BERKANUN NEGERI						
1.	Yayasan Perak	0.00	3.00	3.00	3.00	0.00
2.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	0.00	1.94	1.94	1.94	0.00
JUMLAH		0.00	4.94	4.94	4.94	0.00
PINJAMAN KEPADA UNIVERSITI SULTAN AZLAN SHAH						
1.	Universiti Sultan Azlan Shah	0.00	0.97	0.97	0.97	0.00
JUMLAH		0.00	0.97	0.97	0.97	0.00
PINJAMAN PROJEK BEKALAN AIR KEPADA LEMBAGA AIR PERAK						
1.	Lembaga Air Perak	24.60	6.15	30.75**	0.00	30.75
JUMLAH		24.60	6.15	30.75	0.00	30.75
JUMLAH KESELURUHAN		24.75	16.80	41.40	10.65	30.75

Sumber: Jadual Bayaran Balik Pinjaman Tahun 2022 dan Jadual Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Tahun 2022

Nota: (*) Tunggakan MPKK Pada 1 Januari 2022 Berbaki Sifar Setelah Penjadualan Semula (Kedua) Baki (Pokok & Faedah) Pinjaman Bagi Membiayai Kerja-Kerja di Luar Skop Projek Pembinaan Dewan Serbaguna Kuala Kangsar Pada 12 Januari 2022.

(**) Jumlah patut dijelaskan tahun 2022 sejumlah RM30.75 juta adalah termasuk tunggakan pinjaman tahun 2018 hingga 2021 berjumlah RM24.60 juta.

- d. Analisis Audit mendapati sebanyak 10 (30.3%) daripada 33 pinjaman mempunyai tunggakan bayaran balik bagi tempoh lima tahun melibatkan 10 agensi.
- Tunggakan bayaran balik pinjaman pada akhir tahun 2022 meningkat sebanyak RM6 juta (24.2%) menjadi RM30.75 juta berbanding RM24.75 juta pada tahun 2021.**

- e. Analisis perbandingan baki tunggakan bayaran balik pinjaman agensi bagi tempoh lima tahun menunjukkan peningkatan baki tunggakan bayaran balik pinjaman sejumlah RM0.92 juta pada tahun 2018 berbanding RM12.74 juta pada tahun 2019. Baki tunggakan telah meningkat pada tahun 2020 kepada RM18.98 juta. Baki tunggakan bayaran balik pinjaman turut meningkat pada tahun 2021 kepada

RM24.75 juta. Pada tahun 2022 berlaku peningkatan baki tunggakan bayaran balik pinjaman sejumlah RM6 juta menjadikan tunggakan bayaran balik berjumlah RM30.75 juta. Baki tunggakan bayaran balik pinjaman agensi yang terendah bagi tempoh tersebut adalah pada tahun 2018. Kedudukan baki tunggakan bayaran balik pinjaman agensi negeri bagi tempoh tahun 2018 hingga 2022 seperti dalam **Jadual 48**.

JADUAL 48
KEDUDUKAN TUNGGAKAN BAYARAN BALIK
PINJAMAN AGENSI NEGERI BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2022

BIL.	AGENCI NEGERI	2018 (RM Juta)	2019 (RM Juta)	2020 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	2022 (RM Juta)
PINJAMAN KEPADA PIHAK BERKUASA TEMPATAN						
1.	Majlis Daerah Tanjong Malim	0.62	0.44	0.20	0.00	0.00
2.	Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	0.30	0.00	0.00	0.15	0.00
JUMLAH		0.92	0.44	0.20	0.15	0.00
PINJAMAN KEPADA BADAN BERKANUN NEGERI						
1.	Majlis Agama Islam dan Adat Melayu Perak	0.00	0.00	0.33	0.00	0.00
JUMLAH		0.00	0.00	0.33	0.00	0.00
PINJAMAN PROJEK BEKALAN AIR KEPADA LEMBAGA AIR PERAK						
1.	Lembaga Air Perak	0.00	12.30	18.45	24.60	0.00
JUMLAH		0.00	12.30	18.45	24.60	30.75
JUMLAH KESELURUHAN		0.92	12.74	18.98	24.75	30.75

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

9.2. Penyata Akaun Memorandum Aset – Pelaburan

9.2.1. Pelaburan Kerajaan Negeri dari Kumpulan Wang Amanah Pelaburan Negeri terdiri daripada pelaburan melalui Pengurus Dana Pelaburan dan pegangan Saham Syarikat. Pada tahun 2022, sejumlah RM75 juta dilaburkan melalui empat Pengurus Dana Pelaburan. Kerajaan Negeri juga memiliki saham dalam tiga syarikat berjumlah RM1.69 juta dan membuat pelaburan simpanan tetap bersama dua institusi kewangan berjumlah RM16.30 juta.

9.2.2. Pada akhir tahun 2022, **kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri menunjukkan peningkatan sebanyak RM1 juta (1.1%) kepada RM92.99 juta berbanding RM91.99 juta pada tahun 2021**. Peningkatan adalah disebabkan oleh penambahan pelaburan simpanan tetap di Bank Islam Malaysia Berhad sejumlah RM2 juta dan RHB Bank sejumlah RM10 juta. Pelaburan di Amanah Raya Berhad sejumlah RM11 juta telah dikeluarkan dan dilaburkan di Bank Islam Malaysia Berhad dan RHB Bank. Kedudukan baki pelaburan pada akhir tahun 2022 berbanding tahun 2021 seperti dalam **Jadual 49**.

JADUAL 49
BAKI PELABURAN PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
PENGURUS DANA PELABURAN					
1.	Asian Islamic Investment Management Sdn. Bhd.	30.00	30.00	0.00	TB
2.	Maybank Islamic Asset Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	0.00	TB
3.	RHB Islamic International Asset Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	0.00	TB
4.	CIMB - Principal Islamic Asset Management Sdn. Bhd.	15.00	15.00	0.00	TB
JUMLAH		75.00	75.00	0.00	TB
SAHAM SYARIKAT					
1.	Gas Malaysia Berhad	0.44	0.44	0.00	TB
2.	Felda Global Ventures Holdings Berhad	0.00	0.00	0.00	TB
3.	Telekom Malaysia Berhad	0.28	0.28	0.00	TB
4.	Axiata Group Berhad	0.97	0.97	0.00	TB
JUMLAH		1.69	1.69	0.00	TB
SIMPANAN TETAP					
1.	Bank Islam Malaysia Berhad	6.30	4.30	2.00	46.5
2.	RHB Bank	10.00	0.0	10.00	100.0
3.	Amanah Raya Berhad	0.00	11.00	(11.00)	(100.0)
JUMLAH		16.30	15.30	1.00	6.5
JUMLAH KESELURUHAN		92.99	91.99	1.00	1.1

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

Nota: TB – Tidak Berkenaan

9.2.3. Sehingga akhir tahun 2022, keuntungan pelaburan yang diterima daripada pengurus dana sejumlah RM3 juta menurun sebanyak RM0.90 juta (23.1%) berbanding RM3.90 juta pada tahun 2021. Pulangan pelaburan saham sejumlah RM0.06 juta adalah sama dengan tahun 2021. Pulangan pelaburan simpanan tetap pula meningkat sebanyak RM0.03 juta (9.7%) berbanding tahun 2021. Analisis perbandingan pulangan pelaburan saham pada tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 50**.

JADUAL 50
PULANGAN PELABURAN SAHAM PADA TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
PENGURUS DANA PELABURAN					
1.	Asian Islamic Investment Management Sdn. Bhd.	1.00	1.80	(0.80)	(44.4)
2.	Maybank Islamic Aset Management Sdn. Bhd.	0.60	0.60	0.00	0.0
3.	RHB Islamic Aset Aset Management Sdn. Bhd.	0.60	0.70	(0.10)	(14.3)
4.	CIMB-Principal Islamic Aset Management Sdn. Bhd.	0.80	0.80	0.00	0.0
JUMLAH		3.00	3.90	(0.90)	(23.1)

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
SAHAM					
1.	Gas Malaysia Berhad	0.04	0.03	0.01	33.3
2.	Telekom Malaysia Berhad	0.01	0.01	0.00	0.0
3.	Axiata Group Berhad	0.01	0.02	(0.01)	(50.0)
JUMLAH		0.06	0.06	0.00	0.00
SIMPANAN TETAP					
1.	Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad	0.00	0.10	(0.10)	(100.0)
2.	Bank Islam Malaysia Berhad	0.10	0.00	0.10	100.0
3.	Amanah Raya Berhad	0.24	0.21	0.03	14.3
JUMLAH		0.34	0.31	0.03	9.7
JUMLAH KESELURUHAN		3.40	4.27	(0.87)	(20.4)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

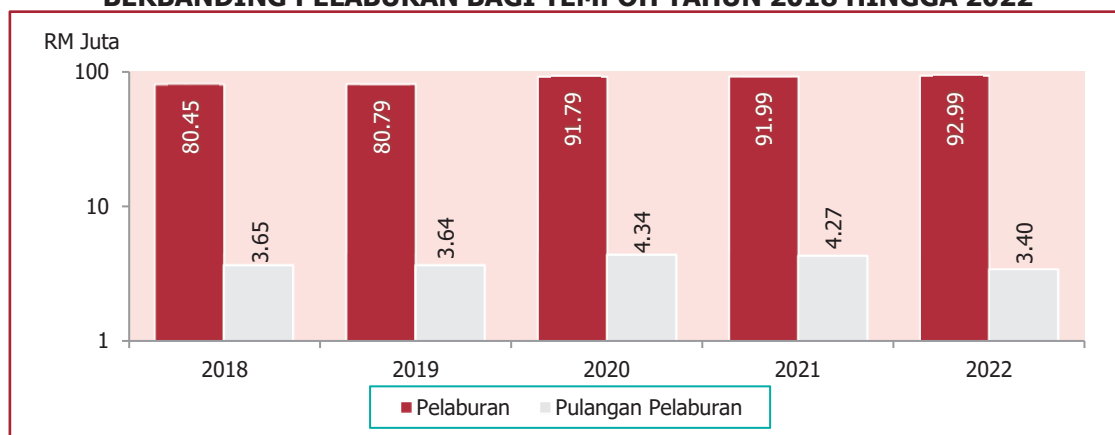
9.2.4. Analisis perbandingan pulangan pelaburan bagi tempoh lima tahun menunjukkan kadar keuntungan pelaburan/dividen yang diperoleh adalah antara 3.7% hingga 4.7%. Dividen tertinggi yang diterima oleh Kerajaan Negeri bagi tempoh tersebut adalah pada tahun 2020, iaitu sejumlah RM4.34 juta. Kedudukan pulangan pelaburan bagi tempoh tahun 2018 hingga 2022 seperti dalam **Jadual 51** dan **Carta 5**.

JADUAL 51
KEDUDUKAN PULANGAN PELABURAN
BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA TAHUN 2022

TAHUN	PELABURAN				KEUNTUNGAN PELABURAN/DIVIDEN	
	PENGURUS DANA (RM Juta)	SAHAM SYARIKAT (RM Juta)	SIMPANAN TETAP (RM Juta)	JUMLAH (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
2018	70.00	10.45	0.00	80.45	3.65	4.5
2019	70.00	10.79	0.00	80.79	3.64	4.5
2020	70.00	10.79	11.00	91.79	4.34	4.7
2021	75.00	1.69	15.30	91.99	4.27	4.6
2022	75.00	1.69	16.30	92.99	3.40	3.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

CARTA 5
KEDUDUKAN PULANGAN PELABURAN
BERBANDING PELABURAN BAGI TEMPOH TAHUN 2018 HINGGA 2022

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2018 hingga 2022

9.2.5. Analisis perbandingan nilai kos dan nilai pasaran pelaburan saham menunjukkan dua daripada tiga pelaburan saham mencatatkan rosot nilai sebanyak 3.6% dan 36.1% pada tahun 2022. Bagaimanapun, Kerajaan Negeri masih menerima dividen daripada pelaburan tersebut pada tahun 2022. Kerajaan Negeri mengambil tindakan untuk mengekalkan pegangan saham selagi menerima pulangan daripada pegangan saham tersebut. Kedudukan nilai kos dan nilai pasaran pelaburan saham syarikat pada 31 Disember 2022 seperti dalam **Jadual 52**.

JADUAL 52
KEDUDUKAN NILAI KOS DAN NILAI PASARAN
PELABURAN SAHAM SYARIKAT PADA 31 DISEMBER 2022

BIL.	BUTIRAN	UNIT SAHAM	NILAI KOS (RM Juta)	NILAI PASARAN (RM Juta)	ROSOT NILAI	
					(RM Juta)	(%)
1.	Gas Malaysia Berhad	200,000	0.44	0.65	0.21	47.7
2.	Telekom Malaysia Berhad	50,000	0.28	0.27	(0.01)	(3.6)
3.	Axiata Group Berhad	200,831	0.97	0.62	(0.35)	(36.1)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022

9.3. Penyata Akaun Memorandum Liabiliti - Hutang Awam

9.3.1. Mulai tahun 2016, Kerajaan Negeri Perak tidak menerima pinjaman baharu daripada Kerajaan Persekutuan. Pada 31 Disember 2022, **baki hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan menurun sebanyak RM5.20 juta (3.0%), iaitu RM164.95 juta berbanding RM170.15 juta pada tahun 2021**. Penurunan ini disebabkan bayaran balik pinjaman yang dibuat kepada Kerajaan Persekutuan bagi tiga Projek Bekalan Air berjumlah RM3.11 juta dan

satu Projek Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR) sejumlah RM2.09 juta. Kedudukan Hutang Awam Kerajaan negeri pada tahun 2022 berbanding tahun 2021 seperti dalam **Jadual 53**.

JADUAL 53
KEDUDUKAN HUTANG AWAM
KERAJAAN NEGERI PADA TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	BUTIRAN	BAKI PINJAMAN		PERUBAHAN	
		2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Rancangan Perumahan Awam	27.27	29.36	(2.09)	(7.1)
2.	Projek Bekalan Air	137.68	140.79	(3.11)	(2.2)
JUMLAH		164.95	170.15	(5.20)	(3.0)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

9.4 Pelbagai Liabiliti

9.4.1. Lebihan Bayaran Balik Pinjaman Lembaga Air Perak (LAP) Kepada Kerajaan Negeri Perak yang Telah Dipindahkan kepada Pengurusan Aset Air Berhad (PAAB)

- a. Lembaga Air Perak (LAP) melalui surat rujukan LAP(A)2/48 Jld 8 (38) bertarikh 11 Ogos 2017, telah membuat permohonan kontra anuiti tahun 2017 dan tahun-tahun berikutnya yang telah terlebih bayar kepada Kerajaan Negeri sejumlah RM21.95 juta. Anuiti terlebih bayar ini merupakan perbezaan antara baki pinjaman yang telah dipindahkan kepada PAAB pada 14 November 2016 dan 19 Januari 2017 berjumlah RM258.81 juta dengan baki pinjaman belum selesai LAP kepada Kerajaan Negeri berjumlah RM236.86 juta. Amaun RM21.95 juta telah dinyatakan sebagai lebihan bayaran balik pinjaman Kerajaan Negeri di Penyata Kewangan Lembaga Air Perak Tahun 2017.
- b. Keputusan Mesyuarat Tunggakan Akaun dan Status Pindahan Baki Pinjaman Kepada PAAB telah diadakan pada 7 Mei 2019 mengesahkan bahawa RM21.95 juta adalah lebihan bayaran daripada LAP kepada Kerajaan Negeri. Kerajaan Negeri bersetuju untuk melaksanakan pembayaran secara berperingkat bagi menyelesaikan lebihan bayaran tersebut. Mekanisma bayaran terperinci akan dibincangkan dan ditentukan berpandukan peruntukan kewangan. MMK Bilangan Khas 1 Tahun 2020 bertarikh 14 Disember 2020 telah meluluskan baki lebihan bayaran berjumlah RM20.95 juta dibayar secara berperingkat kepada LAP selama 10 tahun bermula tahun 2021.

- c. Semakan Audit mendapati Kerajaan Negeri telah membuat bayaran sejumlah RM1 juta kepada LAP pada tahun 2019 dan 2020. Berdasarkan keputusan MMK Kerajaan Negeri telah membuat bayaran balik pinjaman secara ansuran kepada LAP. Ansuran pertama berjumlah RM2.09 juta telah dibayar pada tahun 2021 manakala pada tahun 2022 sejumlah RM2.10 juta telah dibayar.

9.4.2. Baki Pinjaman Bagi Projek Bekalan Air yang Belum Dipindahkan kepada PAAB

- a. Minit Mesyuarat Teknikal Berhubung Bayaran Pendahuluan Royalti Air Kepada Kerajaan Negeri dan Proses Pemindahan Keseluruhan Pinjaman Kepada PAAB pada 8 Januari 2019 menetapkan perkara berikut:
- baki lebihan bayaran LAP kepada Kerajaan Negeri yang belum dijelaskan oleh Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan adalah berjumlah RM25.46 juta melibatkan lima Projek Bekalan Air.
 - membuat bayaran balik pinjaman sekali gus sejumlah RM5.90 juta dan baki sejumlah RM19.56 juta akan dibayar secara berperingkat selama tujuh tahun mulai tahun 2020 hingga 2026. Bayaran berperingkat adalah sejumlah RM2.79 juta setahun kepada LAP.
- b. Semakan Audit mendapati bayaran balik pinjaman oleh Kerajaan Negeri kepada LAP telah dibuat pada tahun 2019 sejumlah RM5.90 juta. Bayaran balik pinjaman berperingkat tahun 2020 dan 2021 adalah sejumlah RM5.59 juta. Kerajaan Negeri telah membuat bayaran balik pinjaman berperingkat yang ketiga pada tahun 2022 sejumlah RM2.79 juta.

10. NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

Nota Kepada Penyata Kewangan adalah sebahagian daripada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Perak. Ia memberi penerangan dan maklumat terperinci mengenai amaun yang ditunjukkan dalam Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Akaun Memorandum dan maklumat tambahan lain seperti Akaun Belum Terima, peristiwa yang berlaku selepas tarikh Penyata Kedudukan Kewangan dan angka perbandingan.

10.1. AKAUN BELUM TERIMA

10.1.1. AP 89A menghendaki setiap Pegawai Pengawal menghantar suatu penyata mengenai apa-apa hasil yang sepatutnya diterima pada 31 Disember setiap tahun kepada Perbendaharaan Negeri dengan salinannya dihantar ke Jabatan Audit Negara. Pekeliling Perbendaharaan Malaysia WP 10.6 turut menjelaskan dasar dan tatacara Akaun Belum Terima (ABT), iaitu tunggakan hasil adalah sebahagian daripadanya. Surat Pekeliling Kewangan Negeri Bilangan 2 Tahun 2022 telah menetapkan kewajipan PTJ untuk mengemukakan Penyata ABT kepada Pejabat Kewangan Negeri pada 11 Januari 2023.

10.1.2. Analisis Audit mendapati tunggakan hasil negeri Perak telah meningkat pada tahun 2022 iaitu sebanyak RM22.30 juta (15.9%) menjadi RM162.50 juta berbanding RM140.20 juta pada tahun 2021. ABT pada tahun 2022 dan 2021 seperti dalam **Jadual 54**.

JADUAL 54
AKAUN BELUM TERIMA PADA TAHUN 2022 BERBANDING TAHUN 2021

BIL.	BUTIRAN	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	Cukai Tanah	111.01	98.00	13.01	13.3
2.	Ansuran Sewa Beli Rancangan Perumahan Awam dan Program Perumahan Rakyat	5.83	5.54	0.29	5.2
3.	Lain-lain Hasil	45.66	36.66	9.00	24.5
JUMLAH		162.50	140.20	22.30	15.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

10.1.3. Analisis Audit seterusnya mendapati Cukai Tanah mencatatkan tunggakan hasil tertinggi, iaitu sejumlah RM111.01 juta (68.3%) daripada keseluruhan baki ABT pada tahun 2022 berjumlah RM162.50 juta. Tunggakan cukai tanah meningkat sebanyak RM13.01 juta (13.3%) pada tahun 2022 berbanding RM98 juta pada tahun 2021. Analisis seterusnya mengenai tunggakan cukai tanah mendapati perkara seperti berikut:

- a. PDT Kinta, Ipoh mencatatkan tunggakan cukai tanah tertinggi bagi tahun 2022. Tunggakan tersebut mengalami peningkatan sebanyak RM5.33 juta (11.9%) kepada RM50.02 juta pada tahun 2022 berbanding sejumlah RM44.69 juta pada tahun 2021. Peningkatan ini disebabkan Kerajaan Negeri Perak tidak lagi memberi diskaun tunggakan cukai tanah hingga 50% yang diberikan dibawah Pakej Rangsangan Ekonomi (PRE) seperti tahun 2021.

- b. PDT Manjung mencatatkan tunggakan cukai tanah kedua tertinggi bagi tahun 2022 sejumlah RM14.01 juta. Tunggakan ini meningkat sebanyak RM3.79 juta (37.1%) berbanding RM10.22 juta pada tahun 2021. Peningkatan ini disebabkan kegagalan pihak syarikat perumahan dan pemilik perniagaan serta industri membayar cukai tanah menyebabkan cukai tanah tidak dapat dijelaskan.
- c. PDT Kinta, Batu Gajah mencatatkan tunggakan cukai tanah ketiga tertinggi dengan peningkatan sebanyak RM0.09 juta (1.0%) kepada RM9.37 juta pada tahun 2022 berbanding sejumlah RM9.28 juta pada tahun 2021. Peningkatan ini disebabkan tiada lagi pengecualian denda lewat dan pemberian diskaun bagi bayaran tunggakan hasil yang diberikan oleh Kerajaan Negeri. Berlaku juga pertambahan jumlah hak milik baru sebanyak 88,872 pada tahun 2022 berbanding 88,528 pada tahun 2021.
- d. PDT Kuala Kangsar turut mencatatkan peningkatan tunggakan cukai tanah berdasarkan kadar peratusan tertinggi sebanyak 87% (RM1.20 juta) kepada RM2.58 juta pada tahun 2022 berbanding RM1.38 juta pada tahun 2021. Peningkatan ini disebabkan cukai tanah masih tidak dijelaskan walaupun surat peringatan serta Notis 6A dan 8A untuk tindakan rampasan tanah telah dikeluarkan.
- e. PDT Hulu Perak, Gerik mencatatkan peningkatan tunggakan cukai tanah berdasarkan peratusan kedua tertinggi sebanyak 81.3% (RM0.26 juta) kepada RM0.58 juta pada tahun 2022 berbanding RM0.32 juta pada tahun 2021. Peningkatan ini disebabkan tiga syarikat dan dua individu yang masih gagal menjelaskan cukai tanah antaranya Perbadanan Kemajuan Negeri Perak (PKNP) sejumlah RM131,028 dan syarikat bernombor pendaftaran 296514-X sejumlah RM40,000.
- f. Kedudukan tunggakan cukai tanah bagi PDT pada tahun 2022 berbanding 2021 seperti dalam **Jadual 55**.

JADUAL 55
KEDUDUKAN TUNGGAKAN CUKAI TANAH
PADA AKHIR TAHUN 2022 BERBANDING 2021

BIL.	PEJABAT	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
1.	PDT Kinta, Ipoh	50.02	44.69	5.33	11.9
2.	PDT Manjung	14.01	10.22	3.79	37.1
3.	PDT Kinta, Batu Gajah	9.37	9.28	0.09	1.0
4.	PDT Taiping	7.53	6.87	0.66	9.6
5.	PDT Tapah	3.76	3.44	0.32	9.3

BIL.	PEJABAT	2022 (RM Juta)	2021 (RM Juta)	PERUBAHAN	
				(RM Juta)	(%)
6.	PDT Kampar	5.10	5.00	0.10	2.0
7.	PDT Muallim	3.33	2.88	0.45	15.6
8.	PDT Seri Iskandar	2.68	2.57	0.11	4.3
9.	PDT Bagan Datuk	2.26	2.29	(0.03)	(1.3)
10.	PDT Kerian	2.79	2.01	0.78	38.8
11.	PDT Sungai Siput	1.32	2.08	(0.76)	(36.5)
12.	PDT Teluk Intan	1.95	1.95	0.00	0.0
13.	PDT Kuala Kangsar	2.58	1.38	1.20	87.0
14.	PDT Kampong Gajah	1.59	1.11	0.48	43.2
15.	PDT Selama	1.15	0.84	0.31	36.9
16.	PDT Pengkalan Hulu	0.44	0.55	(0.11)	(20.0)
17.	PDT Lenggong	0.55	0.52	0.03	5.8
18.	PDT Hulu Perak, Gerik	0.58	0.32	0.26	81.3
JUMLAH		111.01	98.00	13.01	13.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2022 dan 2021

10.1.4. Tunggakan lain-lain hasil meningkat sebanyak RM9 juta (24.5%) pada tahun 2022 menjadi RM45.66 juta berbanding RM36.66 juta pada tahun 2021. Analisis seterusnya mengenai lain-lain tunggakan hasil mendapati perkara seperti berikut:

- a. Peningkatan tunggakan ini disebabkan oleh tiga syarikat jana kuasa elektrik terkurang bayar sebanyak RM9.10 juta bagi tahun 2022, sejumlah RM9.14 juta bagi tahun 2021 dan RM9.28 juta bagi tahun 2020. Kurangan ini juga telah diambil kira dalam ABT pada tahun 2022 oleh PDT Manjung. Keadaan ini menyebabkan PDT Manjung mencatatkan tunggakan lain-lain hasil tertinggi bagi tahun 2022 iaitu RM37.01 juta.
- b. Peningkatan tunggakan lain-lain hasil juga disebabkan oleh Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Perak (JKMN Perak) mencatatkan peningkatan tunggakan hasil sejumlah RM58,924 berbanding tiada tunggakan dicatatkan dalam tahun 2021. Tunggakan tersebut adalah berkaitan pemulangan bantuan kewangan khas (Negeri) atas arahan penutupan Pertubuhan Pemulihan Dalam Komuniti (PPDK). JKMN Perak telah membuat menyelesaikan tunggakan tersebut pada 6 Januari 2023.
- c. Peningkatan tunggakan lain-lain hasil JKR Perak sebanyak RM3,450 menjadikan tunggakan sejumlah RM7.99 juta pada tahun 2022 berbanding RM7.98 juta pada tahun 2021. Tunggakan ini terdiri daripada tunggakan Wang Pendahuluan Kontraktor, sewa kantin dan bayaran balik emolumen terlebih bayar.

11. RUMUSAN AUDIT

Secara keseluruhannya, analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Perak pada akhir tahun 2022 adalah kukuh berdasarkan perkara seperti berikut:

11.1. prestasi Akaun Hasil Disatukan pada tahun 2022 mengalami peningkatan sebanyak RM29.62 juta (5.6%) berbanding pada tahun 2021;

11.2. kutipan hasil pada tahun 2022 meningkat sebanyak RM95.28 juta (9.5%) berbanding tahun 2021 manakala pelaburan pada tahun 2022 masih kekal seperti tahun 2021 iaitu RM916.37 juta;

11.3. baki terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan meningkat sebanyak RM49.47 juta menjadi surplus RM30.48 juta berbanding defisit RM18.99 juta pada tahun 2021;

11.4. Pinjaman Boleh Dituntut meningkat sebanyak RM1.18 juta (0.6%) pada tahun 2022 menjadi RM186.23 juta berbanding RM185.05 juta pada tahun 2021; dan

11.5. Hutang Awam pada tahun 2022 menurun sebanyak RM5.20 juta (3%) menjadi RM164.95 juta pada tahun 2022 berbanding RM170.15 juta pada tahun 2021.

12. SYOR AUDIT

Kerajaan Negeri perlu terus mengekalkan prestasi pengurusan kewangan yang baik di samping perbelanjaan secara berhemat tanpa menjejaskan mutu perkhidmatan dan pembangunan ekonomi negeri. Walaupun kutipan hasil Kerajaan Negeri tahun 2022 meningkat, penguatkuasaan dan tindakan susulan bagi mendapatkan hasil jualan air laut yang tertunggak dan hasil jualan air tanah mengikut kadar ke atas syarikat perlu dilaksanakan secara berterusan.

